

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-szorosban poszt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, május 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Proletárszaporítás.
- A jobbagytörvény.
- A magyarországi zsidók.
- A rugdalózó tengerész.
- Életunt urleány.
- Mindenki lehet ügyvéd!
- Kecskeméthy Győző nyomában.
- A tolvaj koldusbáró.
- Véres családi dráma Aradon.
- A Margitviziget eladása.
- Postahivatali a Fehér Keresztben.
- Tárca: Gonosztett. Irta: Csehov Antal.

Proletárszaporítás.

Arad, május 24.

A hivatalos lap mai száma a Bukovay Absentiusoknak meglepetéssel kellemeskedett. Végre törvényformában megjelent az ügyvédi vizsga reformjáról szóló intézkedés, melynek gerince az, hogy ügyvédi vizsgálatra jelentkezhetik mindenki ahányszor neki jólesik. Tehát nincs korlát, nincs akadály: próba szerencse s végre sikerülni kell annak a vizsgának. Az egyetlen feltartó zsilip, mely az ügyvédi pályára való beözönlést bár kis mértékben, de mégis akadályozta, a kétszeri vizsgázhatás joga ime elesik s vele együtt az ügyvédi pálya a kar minden tekintélyének aláadásával, szerencsevadászok, ösjo-goncok s nyugdíjas tisztviselők martalékává lesz.

Rendkívül érdekes jelenség ez a diploma szabadalmi akció, melynek célja nyilvánvalólag csakis a magyar jogász-elem szaporítása, tisztán és egyenesen po-

litikai célzattól és kiválóan pártszolgálati érdekből. A jogász mind negyvennyolcas, mind hü és hazafi, gyakran azonban a lelkesedése miatt abbamarad a tanulmány és a lelkesedés lelohadásával ott áll az ifju, elzárva a pálya befejezésétől, biztos kenyér nélkül. S az ilyen hazafias martirok részére kellett a diplomagyári engedélyt kiterjeszteni, hogy kint ne rekedjenek a pályáról. Bizonyosabb ez annál is inkább, mert aki hosszú tanulmány, kellő gyakorlat után két izben sem tud annyi érzéket elárulni, amennyit az ügyvédi diploma nivója megkíván: az nem való erre a pályára; az csak sülyesíti a tekintélyt, rontja a pályát és megingatja a közönség bizalmát.

Társadalmi szempontokból a reform a legnagyobb mértékben megérdemli, hogy vele e helyütt bővebben foglalkozunk. Stilszerűen az iskolai tanév kezdetén szoktunk figyelmeztető üzenetet meneszteni a szülőkhöz, hogy gyermekeiket ne kényszerítsék a diplomás pályákra, hogy Magyarországon a kereskedelmi és ipari foglalkozásoknak van csak egyedül jövőjük. Ezek az intelmek rendszerint fakó lelkekre találnak, akik azt mondják: „miért éppen az én fiam legyen suszter“. A középosztály mérhetetlen gögijének és cimszomjának minden vonása tör elő a pályaválasztásnál. Inkább nyomorgó, diplomás proletárt neveltek anyagi áldozatok árán abból a gyerekből, aki felényi áldozattal hasznos és becsületes iparos, kereskedő polgára lehetne az országnak. Al-lása, jövedelme biztosabb, mint a diplo-

más emberé, tőle a társadalom nem kíván áldozatokat, ellenben becsüli benne a munkást, a kenyérkeresőt.

A ferde helyzetnek már most csak tápot nyújt az, mikor könnyitenek a diploma-szerzés módjain. Ha valaki — bármilyen viharos tanulmányi mult után — ügyvéd lehet minden bizonynyal, hát akkor igazán vétek a gyereket szabónak, kereskedőnek, vagy másnak taníttatni, végre a „dr.“ mégis csak valami.

A pályák túl vannak tömve, ebből azután élet-halálharc fejlődött ki s végre az ember onnan szerez, a honnan éppen lehet, mert állása társadalmi kötelezettségeket ró reá.

Igy történik az, hogy ügyvédek végrehajtói állások miatt kilincselnek: hogy végzett emberek aljegyzői állások elnyerése érdekében egész hadsereget mozgósítanak. A nyomor kényszerítő, üzö hatalma az, mely pályájáról, kenyérért elkergeti az ügyvédet.

A ki ilyen viszonyok között lehetőségeket nyújt arra, hogy az ügyvédek szaporodjanak, az egyenesen az ügyvédi kar becsülete ellen intéz támadást, mert kísértésnek teszi ki tagjait. Mert hiába, az éhes embernek nem imponál a törvény, a tisztesség: egy falatka kenyér neki nagyobb hatalom a világ minden jogszabályánál.

A reform törvényben szentesítve lett: ám legyen, mint rendelé. Mi aggodalommal fordulunk az ügyvédi kar felé és kérjük: elfogja-e birni ez a nehéz, keserves küzdelmek árán szerzett állás, a

Gonosztett.

Irta: Csehov Antal.

— Ki az? Ki jár itt?
Semmi felelet. A temetőr semmit sem lát, csak a szellő suhanását hallotta, meg a fák zizegését és úgy tetszett neki, mintha valaki elötte a fason végigfutott volna.

A szürke szeptemberi est a földet sűrű, ködös homályba burkolta és az őr úgy érezte, mintha az égen, a földön, de még az ő lelkén is valami nyomasztó, végtelenül borongós hangulat vett volna erőt.

— Ki jár itt? — kérdezte újra s úgy vélte, suttogást, majd visszafojtott nevetést hall.

— Ki vagy?
— Én apuskám... — felelt végre egy öreges férfi hang.

— Igen, de ki vagy te?
— Én... szegény vándor.

— Miféle vándor? — kérdezte az őr haragosan, hogy ezzel egy kissé leplezze félelmét.
— Valami gonosz lélek üldöz, hogy erre kóborolsz éjnek idején a temetőben, te sátán?

— Mit, hát ez itt a temető?
— Hát mi volna más?! Magától értetődik, hogy ez a temető. Hát nem látod?

— Ah, ah... szent isten. És egy öreges ember sóhajtozása vált hallhatóvá. Semmit sem átok apuskám, de semmit... Nézd csak mily

pokoli sötétség van, de micsoda sötétség apuskám, oh istenem!...

— Igen, de ki vagy hát te?
— Én — egy zarándok vagyok apuskám, egy szegény vándor.

— No hiszen, tetszik nekem az ilyen zarándok. Késő éjszaka a temetőben kóborolni, ki látott ilyet? Valami iszákos fráter vagy! — morogta az őr, akit a vándor szavai és sóhajai valamennyire mégis megnyugtattak. Csupa bűn az egész életetek, mert egész nap iszotok, este aztán az ördög bujik belétek és szerte kóboroltok. Nekem azonban úgy tetszik, mintha nem magad volnál. Többen is vagytok itt, mi?

— Nem apuskám, egyedül vagyok, egészen egyedül, oh bizony magam, én szegény hűnös...

Az őr rászegzi tekintetét a zarándokra, megáll és kérdi:

— Hát hogyan kerültél te ide?
— Eltévedtem, jó uram. Tulajdonképen a gőzmalom felé igyekszem, de bizony letértem úgy tetszik a helyes utról és eltévedtem...

— Micsoda, hát erre keresed a gőzmalom, te ostoba! A gőzmalom jó messze balra van a városon kívül, az országút mentén. De te részegségedben három versztnyivel többet mentél. Ugy látom a városban nagyon is a fenekére néztél a pohárnak.

— Igaz, belátom, hogy bűnös vagyok apuskám, beismerem, tényleg igazad van és én nem

is tagadom bűnömet, de hogy menjek én most tovább?

— No hát eredj csak innen egész egyenesen mindaddig, míg egy bekerített térre nem jutsz, ott aztán fordulj tüstént balra és menj végig a temetőn, a míg a kis kapuhoz érsz. Azon lépj ki és eredj Isten nevében. Ám jól vigyázz, hogy bele ne ess egy sirgödörbe. Ott aztán a temető mögött menj, menj, a míg csak el nem éred az országutat.

— Adjon neked apuskám az Isten jó egészséget, óvjon és védjen tégedet és legyen irgalmas tehozzád, de te jó uram elkísérhetnél engem. Légy oly jó, tedd meg, legalább a kis kapuig.

— Van is nekem arra időm! Eredj magad.

— Légy irgalmas hozzám és tedd meg: imámba fogiallak érte. Én ebben a koromsötétségben nem látok semmit. De ilyen rémsötétség, Istenem, kísérelj el barátom!

— De nem vesztegethetem én az időmet kísérgetésre. Hiszen ha mindenkit így elkényeztetnénk, mégis csak sok volna örökké kíséreni.

— Mindenre kérlek, kísérelj el. Nem látok és félek így magam a temetőn végigmenni. Borzasztóan félek édes jó uram, kérlek, kísérelj el.

— No te nagyon is erőszakos, tolakodó vagy — szölt az őr. — Nos jól van, jer.

És elindultak ketten egymás mellett, szótlanul. A nedves, átható szél ép az arcukba csapott s a láthatatlan hatalmas fák ágairól kövér

szerecse vadászok beözönlését?! Mivé fog válni ez a testület, a hol ma is több a proletár, mint az igazi munkás ember, ahol annyira kiélesedett a verseny, mint akár a kereskedőknél?

Ügyvédminiszterek kora alatt, az ügyvéd hivatását szégyenítő törvényeket hoznak; vajjon mit szólhat ehhez az a jogászelem, mely szinte lángoló lelkesedéssel tűzbe ment a koalícióért, a melynek kormánya egyenesen az ügyvédség létérdekeit támadja meg? S mit szól hozzá az ország közvéleménye, mely napról-napra aggódva látja a diplomás nyomor förtelmes büneit, eltévelyéseit?

A jobbágytörvény. A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula, majd Rakovszky István elnöklétével ülést tartott, amelyen a gazdasági cselédekről szóló törvényjavaslat tárgyalása volt napirenden. Bottlik István, Kuszka István, Kelemen Soma, Goldis László és Mezőssy felszólalása után a vitát holnapra halasztották.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 24.

Délelőtt tíz óra, az ülés már megkezdődik, de a Ház még csaknem egészen üres. A miniszterek közül egyedül Darányi ül a helyén. A jelenlevők szinte kivétel nélkül gazdák. A ki nincs közvetlenül érdekelve, az el se jön az ülésre. A fekete tábla azonban csaknem egészen tele van. Az új érában alig volt még javaslat, amelynek általános vitájához ennyi szónok lett volna feliratkozva.

Most már bizonyos, hogy a vitát kettészakítják, hogy utat csináljanak a vasutas javaslatoknak. Az érdeklődés különben egészen kialudt a Házban; a soros áldozat beszél, de nincs körülötte harminc ember. Még az sem csiklandozza fel a kíváncsiságot, hogy a szűz szónokok is egymásután adják át magukat a nyilvánosságnak. Csak Darányi figyel összeráncolt szemöldökkel. De ő is tudna ennél különb mulatságot...

Részletes tudósításunk:

(Rossz, de elfogadom!)

Justh Gyula elnök tíz órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki előterjesztések után Mosko-

vizcseppek hullottak rájuk. Az óriási faszorban lépten nyomon óriási víztölcsákon gázoltak keresztül.

Hosszas hallgatás után megszólalt az ór:

— Csak egyet nem értek, hogy hogyan jutottál te ide. A kapu be van zárva. Csak nem ugrottál át a kerítésen, mert ha igen, az egy ilyen öreg embertől bizony szégyen, gyaláztat volna.

— Nem tudom apuska, nem tudom, hogy hogy kerültem ide. Az ördög üzött játékot velem. Ez bizony. Isten büntetése. A sátán elvette az eszemet. De te apuskám ugy-e itt ör vagy, mi?

— Az!

— Te vagy itt magad a temetőr?

A szél most oly erővel fujt, hogy néhány pillanatra mindketten megállottak. A heves szélroham csillapultával folytatja az ór:

— Hárman volnánk temetőőrök, de az egyik most lázbetegesen fekezik, a másik alszik. Így hát mi ketten örökösül fölváltva.

— Ugy, ugy testvércém?! De micsoda szél dühöng! Ezt bizonyosan hallják ám a kedves hallottak is. Ugy üvölt, akár egy vadállat.

— De te honnan jössz, mond?

— Messziről, nagyon messziről Wologdából. A szentföldre zárandokolok és a jó emberekért imádkozom. Uram ments meg a gonosztól és könyörülj rajtunk.

vizc Iván előadó a kérvényi bizottság nevében referált a kérvények 39. sorjegyzékéről.

Bottlik István: A javaslat elviselhetlen terheket ró a gazdára s kiszolgáltatja a cseléd önértetét is neki. Ez nem szociálpolitika. A gazda-társadalom mindig gavallér volt, negyvennyolcban lemondott előjogáról, de ma mások a viszonyok, nehéz a megélhetés. A javaslatnak lehetetlenné kellene tenni a sztrájkot, de erre nincs benne garancia s a cselédek sem óvja meg a kivándorlás veszedelmétől. A javaslatot mégis elfogadják, mert remélik, hogy a földművelési miniszter agrár reformokkal kárpótolja a gazdákat s a részletek tárgyalásánál is hajlandó enyhíteni a javaslaton.

Kuszka István: Az a rendelkezés, hogy a cselédnek a katonai szolgálat alatt is kijár a fizetése, túlmegy a humanizmus határára. Kifogása van az orvoslásra vonatkozó szakasz ellen is. A cseléd panaszkodik a drágaság miatt, de elfeledi, mennyire romlottak régi erkölcssei, melyek az öreg atyjáról fiura szálló ködmön tünő divatjával együtt helyt adott az ujmódi morálnak s az uraságtól levetett posztóruhának. A javaslatot elfogadják.

(A nemzeti érdekek.)

Kelemen Soma: Hibás az a nézőpont, melylyel a nagy többség az e javaslattal felvetett kérdéseket nézi. Csak az egyedül helyes nemzeti érdekeket kell a horoszkop elé állítani. Ma már változtak a társadalmi állapotok s nem térhetni vissza a régi patriarchális mezőgazdasághoz. A családias viszony helyébe a gazda és cseléd közt a szerződéses megállapodás lépett. A gazda bért ad, a cseléd munkát. A cseléd azonban nem járadékát, de tőkét fogyasztja. Ezzel pedig a nemzet érdekében takarékosan kell bánni. Szól a mezőgazdasági sztrájkokról, melyet fékezni és megnehezíteni kell, de lehetetlenné tenni alig sikerül. A javaslat végrehajtásától fél, mert a jelentős szociális feladatokra, melyeket az a közigazgatásra hárít, ez nem éret meg. Szeretne békéltető bíróságokat s elkerülhetetlennek tartja a gazdasági felügyelők intézményét.

Tagadja, hogy a javaslat elviselhetlen terheket róna a népre. Furcsa okoskodás, melylyel segítenének a népen, de az állam terhére. Nem kér az ilyenfajta humanizmusból. Ezzel az áldozatkészséggel nem csinálhatták volna meg a negyvennyolcat. A második ezredévet csak ugy érhetjük meg, ha az összes nemzetfentartó elemeket egyesítjük.

Egy hang: Szép mondas!

Kelemen Soma: Nemcsak szép, de igaz!

Hencz Károly: Mit csináltak a demokraták a fővárosban?

Kelemen Soma: Ezt kérdezzék meg tőlük! Kifogása van a fegyelmi eljárás ellen, mely becsületsértési privilégiumot biztosít a munkaadónak. A javaslatot elfogadják, mert meg van arról győződve, hogy azt a nemzetfentartó közeposztály javára hozták. (Helyeslés.)

A temetőr pillanatra megállott, hogy páróra gyujtson. A vándor háta mögé húzódva elhasznált egy pár szál gyujtót. A hogy az első szál gyufa föllobbant, sárga fénye megvilágította egy pillanatra a faszor jobb oldalát, egy fehér sirkeresztet, amelyen egy angyalka térdelt és egy hatalmas kökeresztet. A második gyufa fénye alig hogy fölillant a nagy szélben, azon nyomban kialudt. A harmadik jobbra is balra is megvilágította a fasort, a nagy keresztet, az angyalkát és egy fehér rácskeresztet, amelyik egy kis gyermek sirját fütotta körül.

— Alusznak a kedves halottak, a szegények — mormogta a vándor, miközben hangos sóhajt hallatott. — És alusznak a gazdagok, a szegények, alusznak az okosok és a bolondok, a jók és a gonoszok, mind egyformák most valamenynyien. És aludni fognak a föltámadás harsonaszaváig. Isten vezérelje őket és adjon nekik örök nyugodalmat.

— Most bizony itt járunk, de lesz idő, amikor mi fogunk itt pihenni — szólt a temetőr.

— Biz' ugy van, ugy! Mindnyájan pihenni fogunk, mert olyan ember nincs, aki meg ne halna. Oh Istenem, bocsásd meg a mi rossz tetteinket a mi büneinket, bocsásd meg a mi átkozott, a mi tehetetlen lelkünknek, a mi élvészvár testünknek. Megharagítottam az Urat

Elnök: A házszabályok 204. szakasza alapján bejelenteli, hogy a belügyminiszter holnap válaszol Vajda Sandor és Hodzsa Milán interpellációjára.

(Nagy kivonulás.)

Goldis László: A javaslat semmiképpen nem kell neki. Ez is csak arra való, hogy a kormánynak ürügye legyen elodázni vállalt feladatait. Foglalkozik a magyar társadalmi viszonyokkal s álláspontja bizonyítására Jászi Oszkár könyvéből akar felolvasni. (Gunyos kacagás.)

Szász Zsombor: Ennek az urnak a néze-teire nem vagyunk kíváncsiak! (A függetlenségi párt egy része nagy derűtség közben kivonul.)

Goldis László: Hosszasabban felolvas.

Elnök (csenget): Kérek csendet! Itt most felolvasás folyik s nem szeretném, ha megint olyan dolgok kerülnének a naplóba, melyek nem odavalók!

Goldis László: Nem szociálista, de vállalja azt az álláspontot, hogy mindenki csak munkájának értéke után részesüljön a társadalom javában. Ez a munka erejét és a herék alkotmányát jelenti.

Förster Ottó: Herék, jelentkezzetek! (Derűtség.)

Goldis László: Az államnak csak addig szabad beleavatkozni a társadalmi küzdelmekbe, míg elősegíti a természetes átmenetet. A szociális intézkedések nem érik el azt a politikai célt, amelyet a kormány maga elé tűzött. Ellenkezőleg, az egész népet a szociáldemokraták táborába fogják terelni. Az egész közigazgatás, az egész hatalom és a törvényhozás is a földbirtokosok pártján van. (Nagy zaj.)

Elnök: Az elnöki székéből konstatalom ennek az állításnak a valótlanságát. A törvényhozás csak a legutóbb is több törvényt alkotott a kisgazdák és a munkások érdekében. (Helyeslés.)

Goldis László: A javaslatot nem fogadják el.

(Apai felszólalás.)

Szünet után

Mezőssy Béla államtitkár foglalkozik a javaslat ellen felhozott ellenvetésekkel, amelyeket két csoportra oszt. Bródy Ernő ellenvetéseit indokolatlanoknak tartja. Ezzel kapcsolatosan foglalkozik magával a demokráciával, amely sokak előtt jelszó, ürügy. Van azután még egy fajta demokrácia és Bródy Ernő talán elég fiatal és tehetséges, hogy e csoportba tartozzék és ez az a fajta, amelyik addig demokrata, míg éreven arisztokratikus rétegbe be nem juthat.

Beismeri, hogy az 57. szakasznak egyik célja a sztrájk megakadályozása, de bizonyos, hogy a részleges sztrájkot nem fogja lehetetlenné tenni. A mannheimi kongresszus is elítélte az általános sztrájkot, de a magyarországi szociáldemokrata vezetők nem törődnek

és nem nyerek bünbocsánatot sem itt, sem a másvilágon.

— De hiszen mindnyájunknak meg kell halnunk!

— Hisz ez az épen, hogy kell!

— Egy zárandok még csak könnyebben hal meg, mint a magamfajta ember.

— Igen, de a zárandokok is különfélek. Vannak igazi zárandokok, Isten szolgái, akik vigyáznak a lelkükre és vannak olyanok, akik éjjel a temetőket járják és az ördögnek kedvezkednek... Igen, van olyan zárandok is, aki megtámadja az embert, ha kedve tartja és olyat üt a fejére valami furkóssal, hogy beleszedül sz...

— Miért mondd te ezt nekem?

— Hát csak ugy mondom... No nézd, amint látom, itt van a kis kapu. Ugye? No nyisd ki, édesem!

Az ór tántorogva nyitotta ki a kis kaput, kivezette rajta karjánál fogva a vándort és így szólt:

— Itt a temető vége és most eredj, amíg el nem éred az országutat. De vigyázz, hogy bele ne ess a határárokba. Amint azonban kiértél az országutra, jobbra fordulj és ugy érsz a malomhoz...

— Oh, oh. — sóhajtott a vándor kis várta. — Ám azt hiszem, hogy most már nem is kell a malomhoz mennem. Mi az ördögnek

az utánuk vakon rohanó népnek érdekeivel. Az államtitkár ezután hosszasan reflektál a javaslat ellen fölhozott kifogásokra.

Szünet után Mezőfi Vilmos személyes kérdésben szólalt föl.

Ezzel az ülés véget ért.

A magyarországi zsidók.

Érdekes statisztika.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

Egy fiatal vidéki író, ifjabb Veszprémy Kálmán Debrecenből ezzel a címmel könyvet írt, a melyben összegyűjtötte a magyarországi zsidóságra vonatkozó statisztikai adatokat. Nagy gondnal összegyűjtött adatai között sok olyan van, a mely hazai viszonyaink ismerete szempontjából általánosabb érdeklődésre tarthat számot.

Veszprémy könyve szerint 1890-ben 4.349.739 zsidó élt Európában, míg ezzel szemben a magyarországi zsidók száma 725.222, vagyis 16.7 százaléka. Magyarország lakosságának 1850-ben 2.79 százaléka, 1869-ben 4.0 százaléka 1900-ban 9.94 százaléka volt zsidó és számuk ezalatt az idő alatt 368.525-ről 826.222-re növekedett. A magyarországi zsidóságnak közel egy harmada, 30 százaléka a törvényhatósági joggal fölruházott városokban tömörül s ezek közül Budapestre 187.974 zsidó esik, vagyis a főváros lakosságának 23.4 százaléka.

A szerző azután azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy középiskoláinkban és felsőbb intézeteinkben mily nagy a zsidó tanulók száma. Statisztikai adatai alapján arra az eredményre jut, hogy a lakosság összes számához viszonyítva, az arányt csak a tanítóképzőkben, az alsórendű gazdasági iskolákban és a bábaképzőkben nem lépi túl a zsidótanulók száma. Ellenben a kereskedelmi iskolákban 40—50 százalékkal, a felsőbb leányoktatás terén 30—40 százalékkal, a polgári és felső iparoktatásnál 80 százalékkal vannak képviselve. A középiskolákban, gimnáziumokban és reáliskolákban a tanulók 22.74 százaléka volt zsidó.

A főiskolákon talán még nagyobb a zsidó hallgatók aránya. Aránylag a legnagyobb az állatorvosi főiskola zsidó hallgatóinak száma, vagyis az összes hallgatók 60.0 százaléka. Az

orvoskaron a hallgatók 47.8 százaléka, a műegyetemen 44.23 százaléka, a gyógyszerész-tanfolyamon 31.98 százaléka, a jogi fakultáson 27.72 százaléka a hallgatóknak zsidó vallású. Ezek az adatok bizonyítják leginkább a zsidó intelligenciának nagy számát és a zsidó fiatalok törekvését és ambícióját. A budapesti egyetemeken az arány még nagyobb. Az orvosi karon a hallgatók 5.6 százaléka, a jogi karon 35.5 százaléka, a gyógyszerész-tanfolyamon 35.1 százaléka, a bölcsészeti karon 24.7 százaléka zsidó.

Mind az által csak kevés olyan életpálya van, amelyen a zsidók aránya nagyon magas. Az állami tisztviselők között csak 4.4 százaléka zsidó, tehát az országos aránynál is kisebb. Még ennél is kisebb a zsidó megyei tisztviselők aránya, vagyis mindössze 2.2 százaléka. A városi tisztviselők közül 4.5 százaléka, a községi jegyzők között 3.2 százaléka, a segédjegyzők között 6.4 százaléka, a bírák között 3.2 százaléka zsidó.

Ellenben nagyobb számmal találhatók zsidók az ügyvédi és orvosi pályán. Az ügyvédeknek 1906-ban 34.2 százaléka volt zsidó, s az arány emelkedése állandó. 1890-től 1900-ig a zsidó ügyvédek száma 918-ról 1558-ra, vagyis 68.6 százalékkal szaporodott, míg az ügyvédek száma ugyanez idő alatt mindössze 7.2 százaléknál szaporodást tüntet föl. Az orvosoknak 1900-ban 48.2 százaléka volt zsidó, az állatorvosi karban 24.8 százaléka a zsidók aránya.

Az 1900. évre vonatkozó részletes adatokat egyébként a szerző a következőkben foglalja össze. A közigazgatási szolgálatban alkalmazott 34.185 tisztviselő közül 1619, vagyis 4.8 százaléka volt zsidó; az igazságszolgáltatás terén 19.574 alkalmazott közül 3786, vagyis 19.3 százaléka volt zsidó; az egyházi szolgálatban 15.302 egyén közül 1865, vagyis 12.2 százaléka zsidó; az iskolaügy terén 43.252 alkalmazott közül 5174, vagyis 11.9 százaléka a zsidók száma; a közegészségügy 18.258 embert, köztük 3736 zsidót (20.4 százaléka) foglalkoztat; a tudományos társulatoknál 1220 alkalmazott közül 219 (17.9 százaléka) volt zsidó; az irodalommal és művészetekkel foglalkozó 3870 ember közül 874, vagyis 22.6 százaléka volt zsidó; végül egyéb szabad foglalkozást űző 2763 ember közül 482, vagyis 17.4 százaléka volt zsidó. A kereskedelem és ipar terén a zsidóság arányát nem tünteti fel a statisztika.

Igen érdekesek a szerzőnek a mezőgazda-

ságra vonatkozó adatai is. E szerint a 3836 ezer holdnál nagyobb birtokkal rendelkező földbirtokosok között 1064, vagyis 17.6 százaléka, a száz holdnál nagyobb gazdasággal rendelkező 23.184 birtokos között 5922 vagyis 25.5 százaléka volt zsidó.

A rugdalózó tengerész.

Hogy mulatnak Ujpanáton?

Póliától — Aradig.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

Ujpanát, a maint azt bizonyára mindenki bölcsen tudja, sváb falu. Nem csak nyelvén és erkölcsében, hanem még a táncában is. A ropogós csárdás helyett itt a jó öreg „hopp-szasza” járja, amely tudvaleg a legegyszerűbb, de legkülönösebb táncok egyike a világon. A tánc főmotívuma abból áll, hogy a magas kedvre szottyant legény, vagy leány fél-lábra helyezkedik, a másikkal pedig vígan és kényekedve szerint rugdalózik. Ilyenkor aztán megesik, hogy a felemelt láb egyik, vagy másik polgártárs bizonyos testrészeivel találkozik, de ez Ujpanáton nem szokott különösebb feltűnést kelteni.

Gebel Terézia ujpanáti kisasszony azonban tulságosan komolyan vette ezt a rossz szokást, s a múlt év november 25-ikén megtartott helybeli mulatság éppen ő miatta tulajdonképen csak ma ért véget. Még pedig ott, ahol legkevesbé várták: az aradi büntető járásbírószék előtt.

Ennek a novemberi falusi estélynek Freisinger János volt a hőse. Részben azért, mert Ujpanát egyik legmódosabb gavallérja, részben pedig a szép, sötétkék tengerészgyenruhája miatt, amelyről kacérkodva néztek le a hófehér káplári csillagok.

Ujpanáton tengerész? Ez nem tévedés. Póliából jött az ifjú s a legények előtt általános irigykedés, a lányok előtt pedig bámulat tárgya volt. Sok leányszív epekedett érte, de ő keresztülgázolt a gyengéd érzelmeken és Szalancs Mariannát választotta ki párjául. Amint ezt a lányok meglátták, valósággal sárgaságba estek. Legjobban azonban Gebel Teréziát bántotta a dolog, aki menten boszút is forralt. Persze akadt olyan legény is, aki őt felkérje s a páriával addig mesterkedett, míg a táncoló

is mennék én oda? Inkább itt maradok, barátocskám, melletted . . .

— De miért akarsz itt maradni?

— No csak úgy . . . a te társaságod nekem kellemesebb . . .

— No mondhatom, te alaposan megtréfált engem. Zarándok vagy és itt tréfát üzöl és a bolondját járatod velem.

— Bizony, szeretem én az ilyesmit — szólt a vándor és rekedten nevetni kezdett. — Hanem te, édesem, azt hiszem, hogy jó soká nem fogsz engem elfelejteni, engem, a zarándokot.

— Miért nem? — kérde az ór!

— No, mert hát én alaposan becsaptalak. Hát zarándok vagyok én? Hisz nem vagyok én zarándok . . .

— Ki vagy hát?

— Én egy — halott vagyok!! Most léptem ki épen a sírból . . . Emlékszel Gubarev lakatosra, aki fölakasztotta magát. Hát az a Gubarev én vagyok.

— No csak hazudj!

Az ór nem hitte ugyan, a mit a vándor mondott, de azért egész testében remegett, hiedeg verejték gyöngyözött homlokán és remegve támolygott a kapu felé . . .

— Megállj! Hová mégy! — szólt a vándor és megragadta az órt a csuklóján. Ej ha, hát miféle ember vagy te, no nézd csak, hát így vagyunk? Magamra akartál hagyni?

— Ereszsz el! — kiáltott az ór és teljes erejével ki akarta magát szabadítani a vándor kezeiből.

— Maradj vesztég, ha mondom . . . Meg se kísérsd magad kiszabadítani,átkozott kutyák! Ha kedves az életed, meg se moccanj és befogd a szád, amíg parancsolom. Most semmi kedvem vért ontani, különben már rég véged volna, te alávaló . . . Csendben maradj . . .

Az ór lábait reszkettek. Rémületében lehuntya szemeit s egész teste vacogva, remegett. Szeretett volna kiáltani, de tudta, hogy kiáltása nem hallatszik el a házig . . . Mellette állott a vándor és erősen szoritotta az ór kezét . . . Vagy három perc múlt így el, néma hallgatásban.

— Az egyik lázbetegen fekszik, a másik alszik, a harmadik vándorokat kísér — morogta a zarándok. — Ezek aztán a szorgalmas örök; igazán megérdemlik a fizetésüket. Nem, testvér, a tolvajok mindig éberebbek, mint az örök! Nyugodtan állj, meg se moccanj! . . .

— Így múlt el néma csendben egy kínos negyedóra. E pillanatban a heves szél éles fütytűzöt hozott erre.

— Így, no most mehatsz — szólt a vándor és eleresztette a megrémült ór kezét. — Eredj és köszönd Istennek az életedet . . .

A vándor is fütytett egyet, majd elfutott a kaputól és még egy darabig hallatszott-

tak az ugrásai, a mint a sirokon keresztül iramodott.

Valami borzasztó rosszat sejtve, félelemtől reszkette, tanácstalanul nyitotta ki az ór a kis kaput és vissza sem tekintve futott. Az ut kanyarulatánál a faszor mentén gyors léptek zaját hallotta, majd valakinek a kérdő szavát:

— Te vagy az Timofei? Hát Vityka hol van? . . .

A hogy az ór az egész faszor hosszában végigfutott, a homályban kisebb tűz fényét vette észre. A mint a tűzhöz mind közelebb jutott, folyton kínosabb érzés vett rajta erőt, úgy, hogy valami borzasztótól kellett tartania.

— A tűz nyilván a templomban van — vélte.

— De hogy lehetséges ez? Istenem, könyörülj rajtunk! csakugyan a templom ég.

Egy pillanatig ott állt az ór a bevert ablak előtt és megdermedve látta, hogy az oltár lángokban áll . . . A templomablak apró viaszgyertyájától, melyet égve felejtettek, meggyulladt az oltár terítője és lánggra kapott minden. minden s a tüzet a heves szél csak szitotta. Kis ideig még a félelmetesen üvöltő szél szertevitte a szikrákat, meg a félrevert harangok hangját a temetőn, majd az is megszűnt és csak a hatalmas lángnyelvek piros fénye lobogott a sötét éjszakában . . .

Freisinger pár háta mögé került. Itt aztán egyszerű. de merész tette határozta el magát.

A zene andalító hangjai mellett éppen a nemzeti tánc járta. Gebel Teréz felemelte a a jobblábát s a következő pillanatban erőteljesen a Szalancz Marianna becsesebb felére nyomta úgy, hogy a kis Marianka Freisinger János karjaiba hullt.

Mint az örült, ki letépte láncát, vágatott a tengerész a termen át. Természetes, hogy elcsipte a menekülő Gebel Teréziát — de ami ezután következett, az távolról sem volt természetes. Freisinger a helyett, hogy a leányokra bizta volna a lovagias ügy elintézését, büntetőbirónak toltta fel magát és viszonzásul úgy összerugdosta a hirtelen lábu Teréziát, hogy vagy nyolc napig feküdt, míg a kék foltokat kiborogatták belőle.

Az elkeseredett szülők jelentést tettek a dolgról a járásbiróságon, amely többszöri eredménytelen kísérlet után ma végre megtartotta a tárgyalást és ítélkezhetett a lovagias tenge rész felett.

Freisinger János, aki a tárgyalásra immár másodszor jött Pólából Aradra, mindent tagadott. Miután azonban a tanúk ellene vallottak s ezen az eseten felül még egy, a Kaiser János barátja terhére elkövetett könnyű testiség is terhelte a lelkét, Bozókly Mátvás bíró négy napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Mindenki lehet ügyvéd!

Törvénybe van iktatva.

Csak jó akarat kell.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király szentesítette az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. XXXIV-ik törvénycikk módosítása tárgyában hozott törvényt, amely az ügyvédi vizsgák megkönnyítését rendeli el és az ügyvédek új fegyelmi fórumait írja elő. A törvény módosítása az alábbi:

Az ügyvédi vizsgáló bizottság elnökét és ennek helyetteseit az igazságügyminiszter a bizottság tagjai sorából nevezi ki. A budapesti bizottságnál két, a marosvásárhelyi bizottságnál egy elnökhelyettes a bírói karból és ugyanannyit az ügyvédi kamara által választott tagok közül kell kinevezni. A vizsgadíj mennyiségére nézve és a vizsga ismétlésére nézve megállapított korlátozás hatályon kívül helyezettik. Visszautasítás esetében újabb joggyakorlat ideje egy esztendő. Ezt az időt ismételt visszautasítás esetében a vizsgálóbizottság két évnél nem hosszabb időre felemelheti. A vizsgát ismételtetik azok is, akik az ügyvédi vizsgán a törvény hatálybalépte előtt két ízben lettek visszautasítva, ha a joggyakorlatot ezután is legalább egy éven át folytatták.

A bizottság a jelöltet a vizsgatárgyaknak egyik szakcsoportjából is visszautasíthatja. Az ekként visszautasított jelölt hat hónán pótvizsgát tehet. Ha a jelölt a pótvizsgára a visszautasítástól számított egy év alatt nem jelentkezett, vagy a pótvizsgán is visszautasított: csak az egész vizsga ismétlése engedhető meg neki.

Az ügyvédi kamara választmányának és fegyelmi bíróságának határozatai ellen a kir. Kuriához, illetőleg annak fegyelmi bíróságához engedett felelővel felett, ugyiszintén az 1874. XXXIV-ik tc. 77. §-ában említett illetőségi összeütközés felett a kir. Kuria ügyvédi tanácsa határoz, mely a fegyelmi ügyekben mint fegyelmi bíróság jár el. A kir. Kuria ügyvédi tanácsának elnöke és helyettese a kir. Kuria kisebb fegyelmi tanácsának elnöke és helyettese, a kir. Kuria ügyvédi tanácsának bírói tagjai pedig a kir. Kuria kisebb fegyelmi ta-

nácsának bírói; a tanács többi tagját az igazságügyminiszter a gyakorló ügyvédek közül három évi időszakokra nevezi ki. A tanács ügyvéd-tagjainak felét az ügyvédi kamarák által kijelölt ügyvédek közül kell kinevezni. Határozathozatalnál a tanács az elnökön kívül három kuriai bíróból és három kinevezett ügyvédtagnál áll.

A kir. Kuria ügyvédi tanácsába a budapesti ügyvédi kamara husz ügyvédet, a többi ügyvédi kamara három-három ügyvédet jelöl ki saját tagjai közül. A kijelölendő ügyvédek számát az igazságügyminiszter rendelettel felemelheti.

A proletárnevelésről szóló új törvény természetesen legjobban az ügyvédeknek fáj. De ez nem baj: a fődolog az, hogy Polónyi Géznak egyik hatalmas vívmánya révbe került. Mindenki lehet ügyvéd!

Életunt urileány.

A sehonnai udvarló.

A lúgkő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 24.

A fővárosi mentők — mint budapesti tudósítónk jelenti, — ma este nyolc órakor egy feltűnően szép, alig tizenhét éves urileányt szedtek fel a Visegrádi-utca 39. számú ház kapuja előtt. Megállapították, hogy lúgkőoldatot ivott és súlyos, majdnem halálos belső sérüléseket szenvedett, aztán bevitték a Rókus-kórházba. A boldogtalan fiatal leány egy előkelő államvasuti tisztviselőnek, Fehér Gusztáv dr. titkárnak Gizella nevű leánya.

Fehér dr. nak öt gyermeke van; Gizella leánya elvégezte a kereskedelmi iskolát és tizenhat éves korában a Vulkán gépgyár részvénytársasághoz került, ahol majdnem egy évig hivatalnokoskodott.

Néhány hónappal ezelőtt a rendkívül szorgalmas leány hirtelen megváltozott. Feltűnően szórakozott, feledékeny lett és a rábizott munkát kedvetlenül, a legtöbbször pedig el sem végezte. E miatt egy ízben korholásban is részesült. Fehér Gizella másnap kimaradt a hivatalából.

Ezt a változást egy szerencsétlen szerelmi viszony okozta. Hivatalba jártában, az utcán ismeretséget kötött egy fiatal emberrel, akit megszeretett és akihez feleségül akart menni. Ezt bejelentette a szüleinek is. Fehér Gusztáv dr. érdeklődni kezdett a fiatal ember iránt. Megtudta, hogy a „lovag“ keresetre képtelen, dologkerülő, sehonnai, aki csekély nyugdíjából tengődő özvegy anyjától zsarolja ki a cigarettára valót is. Természetesen hallani sem akart a házasságról és leányának szigorúan megtiltotta a további barátkozást.

A leány nem tudott lemondani az ifjuról. Sirt, rimánkodott, hogy nem tud élni nélküle. Amikor látta, hogy minden reménye odaveszett, halálra szánta magát. Roppant nagymennyiségű lúgkőoldatot ivott, s ez szétmarta az egész belső részét. Most eszméletlenül fekszik a Rókus-kórházban és ki sem hallgathatták. Sérülései olyan súlyosak, hogy életbenmaradásához alig van remény.

TANÜGY.

(—) Tanítógyűlés Uj-Szt.-Annán és Nagykamárson. Az Arad vidéki Tanítógyűlés Uj-szentanna - világi fiók-bizottsága f. hó 23-án tartotta az ujszentannai községi elemi fiúiskolában tavaszi ülését. A tanítógyűlés általános érdeklődés tárgya volt. A gyűlés délelőtt 9-kor kezdődött a „Himnusz“ éneklésével. Kavasch Rajmund ujszentannai tanító bemutatta a harmadik osztályban tanítandó földrajzi anyagot,

körülbelül egy óráig tartó előadás keretében. Princzinger Mihály ösztentannai rom. kat. tanító a jellem fejlesztéséről értekezett. Nagy kézségekre valló felolvasásában felölelte a tanító rendelkezésére álló összes eszközöket. Winter Gusztáv pankotai rk. tan. a kivándorlás csökkentése elleni teendőkről tartott rövid felolvasást, rámutatván a baj okára és azok orvoslására. Maurer Mihály indítványozza, hogy a fiókkör a mézélő fák és virágok szaporítása érdekében kifejtendő munkásságot is vegye programjába. Elfogadták. Kavasch Rajmund a tanítóiapidijak felemelését sürgető indítványát a fiókkör szintén magáévá tette. Elnökké újra Hermann Gyula galsai tanítót, jegyzővé pedig Wiesenbacher világi tanítót választották.

Az eleki fiókbizottság e hó 23-án Nagykamárson tartotta tavaszi gyűlését. Tanítást tartott Urhegyi Alajos aradi áll. tan. tanár, akit tanításának befejeztével a fiók kör tagjai lelkesen ünnepeltek. Salamon Lajos nagykamarasi igazgató-tanító a rajzoktatásról tartott felolvasást. Majd Bartha Pál kispesti áll. tanító tette éles bírálat tárgyává a „Tanulók országos bizottságának“ működését. Söfalvi György aradi tanító a központi elnökség képviselője megcáfolta Bartha állításait, s Kehrler Károly eleki igazgató hozzászólása után az előadónak a bizottság újjászervezésére vonatkozó javaslatát csak lényeges módosítással ment keresztül. Ezután egyetli ügyeket intéztek el. A gyűlés után banket volt.

(=) Vizsga. Az ujszentannai állami polgári fiúiskolában az évváró vizsgálatok f. évi június hó 20-án, 21-én és 22-én, a magánvizsgálatok pedig 24-én, 25-én és 26-án lesznek. Szabó Béla igazgató.

A tolvaj koldusbáró.

Fechtig Armand a Hegyalján.

Báró Kemény Simon az álneve.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

Az aradi koldus báró, Fechtig Armand olyan, mint egy divatos primadonna: mindig beszélget magáról. A multkoriban mint Vay gróf szerepelt Aradon és könyöradományokat gyűjtött. A mágnás-koldus ezt a foglalkozást választotta magának, amely meglehetősen jövedelmez. Minthogy azonban nem kért a foglalkozásra iparengedélyt, a rendőség előállította, éjjeli szállást adott neki és szabadon bocsátotta. Azóta néhány nap telt el anélkül, hogy a báró jelentkezett volna. Fechtig azonban nem tud ellenni úgy, hogy ne beszéljenek róla. Elhatározta tehát, hogy megint művel valamit. Ezuttal sokkal különbet csinált, mint könyöradománygyűjtött. Lopott a főrangú ember. Olyan közönségesen lopott, mint a legutolsó csirkefogó, mint egy zsebmetsző. Az eset így történt:

Fechtig Armand báró tegnap este a Boros Béni-téren levő Mótorkávéházban „szórakozott.“ Abból állott a szórakozása, hogy egy Ambrus János nevű nagylaki földművelő társaságában több pohár pálinkát ivott. Megjegyzendő ugyanis, hogy Fechtig báró különös rokonszenvvel viseltetik a szeszes italok iránt. Amikor már jó sokat ivott a báró ur a pálinkából és az idő is későre járt, elbucszott Ambrus Jánostól és a legelső mótrossal a Hegyaljára utazott.

A nagylaki földművelő egyedül maradt a kávéházban és folytatta a szórakozást. Egyszerre eszébe jutott, hogy indulnia kellene, mert lekési a vonatot. Belenyúlt a zsebébe, hogy megnézze az óráját, Ekkor ijedten vette észre, hogy fekete acélórája eltűnt. Ambrus a volt mulató-társára gyanakodott és jelentést tett a dolgról a rendőségnek. Leírta a báró személyét — mert a nevét nem tudta — s a rendőség a személyleírás alapján megállapította, hogy a tolvaj Fechtig báró.

Fechtig pedig kiszállott Gyorokon és vé-

gigpumpolta a szőlőbirtokosokat. Csinos summa pénzt kóldult össze a báró, ezzel azonban még nem elégedett meg. Beállított a Gyoroki Takarékpénztár helyiségébe és Székely Árpád vezértitkárnak így mutatkozott be:

— Báró Kemény Simon vagyok!

— Mivel lehetekszolgálatára? kérdezte a vezértitkár.

— Elszeretnék utazni, de elvesztettem a pénztárcámat. Arra kérem, volna olyan szives tiz koronával kisegíteni!

Székely gyanusnak találta az ál-Kemény bárót és a gyoroki csendőrsért telefonált. Urbán Ignác csendőr vezető két cse dör kíséretében megjelent a takarékpénztár helyiségében és igazolásra szólította fel a bárót, aki bevallotta, hogy ő Fectig Armand báró és aradi illetőségű. A csendőrök a község házára kísérték Fectiget és telefonon tudakozódtak az aradi rendőrségnél a báró után. Green Nándor tb. főkapitány, a bűnügyi osztály vezetője arra kérte a csendőröket, hogy tartsák fogva Fectiget és motozzák meg, mert egy óralopással gyanusítja. A motozás alkalmával megtalálták Fectignél az Ambrus Jánostól ellopott órát, továbbá iratokat is találtak nála, amelyekből kitént, hogy tényleg a hírneves Fectig báró.

A koldus-bárót ma este két szuronyos csendőr kísérte be Aradra, ahol a rendőrségen előzetes letartóztatásba helyezték. Fectig ellen holnap megindítják az eljárást.

Az adókivetésekhez.

Adót vetnek ki nyáron, télen,
Ha sűt a nap, vagy hűf a hó:
Mivel a kivetés tényében
Nincs semmi kivetni való.

Az adó nő és fogy a pénzmag,
Máholnap híre sem marad, —
A legujabb közmondás az most:
Ki adót vet, dobot arat!

Kecskeméthy Győző nyomában.

Egy magyar Sherlock Holmes.

A rejtélyes automobil.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

A budapesti detektív testületnek volt pár évvel ezelőtt egy széles körben ismert, igen szimpatikus tagja: Fekete József, akire még bizonyára sokan emlékeznek a fővárosban. Nagy intelligenciával, széleskörű műveltséggel bíró, rendkívül tehetséges tagja volt a budapesti államrendőrségnek, ám egyéb dolgokban a könnyelműsége hajló természete detektív-kARRIERJÉNEK is utját szegte. A hivatala mellett ugyanis Craigher Dénes br. két budapesti körúti házának volt a gondnoka, de ebből teendőit meglehetősen hanyagul végezte, a rábizott pénzek kezelésében felületes volt s így nagyobb hiányok merültek föl az elszámolásnál. A háztulajdonos ekkor sikkasztásért följelentést tett ellene a bünyenyítő törvényszéknél, mire állásától felfüggesztették, ám a törvényszék szabadlábbon hagyta. Fekete nem várta be elítélését, hanem 1899. december végén, a karácsonyi ünnepek után az országból nyomtalanul eltűnt. A bíróság keresette szerle a világban, sőt maga a háztulajdonos is elutazott külföldre, hogy nyomozzon utána, mert érdeklében állott, hogy Feketét, akinek döntő bi-

zonyítékai voltak a báró egyes pőrös ügyekben, a törvényszék előtt vallomásra kényszerítse.

Feketének azonban nem lehetett többé nyomára akadni. Időközben a lapok is foglalkoztak a volt detektív esetével, sőt halála hírért is közölték. A hír nem volt igaz. Fekete él. Most pünkösöd előtt Konstantinápolyban járva, Pera egyik sörházában találkozott vele egy fővárosi hírlapíró, aki beszédbe ereszkedett vele.

Elmondta, hogy Románián keresztül és Konstantinápolyán át Smyrnába bujdosott s hol festészettel, hol fényképészettel tartotta fenn magát. Smyrnában megismerkedett egy konstantinápolyi szőnyeggyárossal, aki őt mint rajzoló alkalmazta, majd utazónak szerződött s ilyen minőségben egész Máltáig utazott. Ott sok szép szőnyegmotívumot látott, ezeket lefestette a gyár részére, amely a szőnyegmintákat földolgoztatta. Utazásai közben valaki fölismerlte s már már letartóztatták, de ügyesen kisiklott a csendőrök üldözései elől. Egy csónakra menekült és sikerült Bari mellett partra szállania s Konstantinápolyba visszatérnie.

Fekete később beutazta egész Perziát, Arabiát, Görögországot egy részét s most legutóbb a Balkán-államokat. Megjegyzendő, hogy a múlt év óta rendes utlevele van, amennyiben a hatóságok beszüntették ellene az üldözést.

Mialatt beszélgettek, a sörház előtt egy gyönyörű, hatvan lóerejű amerikai automebil állott meg, amelynek egy fiatalember, egy idősebb ur és egy fiatal nő voltak az utasai. Az automebilt vastag porréteg fődte. A chauffeur leugrott és egy pohár sört vitt ki a nőnek. Mikor az üres pohárral visszatért, Fekete megismerte a fiatalember arcát. Fölugrott az asztal mellől, az utcára rohant, de a gépkocsi akkor már megindult s nem lehetett többé utolérni a robogó gépet. Magyarosan káromkodva ült vissza helyére és nagyon izgatottnak látszott. Az újságíró kérdezte az okát.

— Nem ismerte ön Kecskeméthyt? A mil-lió sikkasztót? Ez volt az! Már kétszer szaladt el az orrom előtt. Egyszer a bagdad-baschoral (Kis-Ázsia) uton találkoztam vele. Akkor beszélünk is. Ő akkor is automebilon ült, de francia gyártmányú Mercedes-gépen, én pedig teveháton. Akkor vizet adtunk neki s ő megismert engem, nevemen szólított, de abban a pillanatban meg is indult az ördög kocsija villámgyorsan s én csak a nagy porfelhőbe bámultam.

Fekete nagyon izgatottnak látszott és így szólt:

— Most az egyszer még kisiklott kezeim közül, de ha még egyszer a szemem elé kerül, „beütöm!” Ez még kötelességem most is. Ha másképp nem lehet, belelövök a pneumatikba és akkor megáll a kocsi.

Nagyon dühös volt és izgatott. Fekete azt állítja, hogy Kecskeméthy valahol ezen a vidéken tartózkodik, esetleg Kis-Ázsiában.

Fekete kitűnően van értesülve az összes magyarországi és budapesti dolgokról. Különbön egy olasz ember — a gyár igazgatója, aki szintén magyar állampolgár — adoptálta s így most már Fekete-Delvecchio a neve. Magyarországra azonban nem akar jönni. Szégyenli magát. Azt mondja, egy nagy bánata van, hogy elvesztette detektív-állását, amelyet nagyon szeretett. Az ördög utazást már megunta és legközelebb önálló üzletet rendez be Romániában, ahol állandóan meg akar telepedni.

A detektív-vér azonban benne van. Aki oly mesés ügyességgel tudott bujdosni s magát száz veszedelem között becsülettel föntartani: nem

közönséges talentum: Az igaz detektívnek eszmesternek, műveltnak, világlátottnak kell lennie s Fekete Józsefben megvannak ezek a tulajdonságok. S aki maga olyan ügyes bujdosó volt, talán még el is csúpi a „nagy bujdosót”, Kecskeméthy Győzöt.

Véres családi dráma Aradon.

A hűtlen feleség.

Üres a fészek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

Ma reggel megrendítő családi dráma játszódott le a Kossuth utcában. Egy boldogtalan ember akart megválni az élettől és forgópisztolyal az apósa lakása előtt mellbe lökte magát. A szerencsétlen ember afeletti elkeseredésében nyult a fegyverhez, mert a felesége hűtlenül elhagyta és többszöri könyörgésére sem akart hozzá visszatérni. Az elhagyott férj most a köz-kórházban a halállal vívódik. A családi drámáról tudósítunk az alábbiakat jelenti:

Kabos Pál államvasuti kovács tizenkét nappal ezelőtt mint tartalékos, fegyvergyakorlatra vonult be az aradi 33-ik gyalogezredhez, amelynek 12. századába osztották be. Kabos holnap tette volna le az egyenruhát, amelynek viselése alatt súlyos csapás érte. A fegyvergyakorlatra való bevonulása után következő harmadik napon Kabos hazatért Kossuth-utca 33-ik szám alatti lakására. Legnagyobb meglepetésére, a feleségét nem találta otthon. Meglepetése még fokozódott, amikor a lakást egész üresen találta, a felesége ugyanis az összes butorokat átvitette apjának, Marksteiner Ferenc ácsmesternek Kossuth utca 34-ik szám alatti levő lakására.

Kabos átment az apóshoz és könyörgővé kérte a feleségét, hogy térjen hozzá vissza. Az asszony kereken kijelentette, hogy tudni sem akar a férjéről és nem teszi be többé a lábát a lakásába. A vasuti kovács busan megtört szívvel tért vissza a várba, ahová a kötelesség szolgáltotta.

Ma reggel az egész ezred gyakorlatra vonult ki. A 12-ik századból csupán Kabos hiányzott, aki kora reggel kiszökött a várból és egy ismerős asszonyhoz ment, akinél polgári ruhát vett fel. Azután hét óra felé elment apósanak lakására és újból kérlelni kezdte a feleségét, hogy térjen hozzá vissza. Az asszony szóba sem állott a férjével és az orra előtt becsapta a konyhaajtót. Kabos annyira elkeserítette a felesége viselkedése, hogy a konyha előtt egy forgópisztolyal mellébe lött. A lövésre a házbellek rémülten rohantak ki s amikor megtudták, hogy mi történt, telefonon értesítették a rendőrséget, ahonnan Vidéky Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt és Prohászka László dr. kerületi orvos mentek ki a helyszínére. Csakhamar megérkeztek a mentők is, akik az eszméletlen embert a megyei köz-kórházba szállították.

A rendőrség az esetről értesítette az ezredparancsnokságot, ahonnan délután egy főhadnagy járt fenn a rendőrségen, hogy az öngyilkosság részletét és oka felől tudakozódjék. Kabos állapota a délután folyamán rosszabbra fordult. Néhány percre magához tért, de a szenvedett vérvesztés következtében annyira elgyangult, hogy ismét önkívületi állapotba esett. Késő délután megkezdődött az agónia. Az orvosok megállapították, hogy a revolvergolyó nemesebb testrészeket sértett meg. Az orvosok azt hiszik, hogy a szerencsétlen ember alig éri meg a holnapot.

A Margitsziget eladása.

József főherceg és a főváros.

Milliók Budapestnek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 24.

A Margitsziget, tudvalevőleg, József főhercegé. A főherceg már rég szeretett volna tudni a szigeten, csak hogy nem akadt vevő. Most aztán a főváros fogja megvenni a gyönyörű szigetet. A kormány már törvényjavaslatot is készített a vételről. *Wekerle* Sándor miniszterelnök közölte a tervet *Bárczy* polgármesterrel és Vázsonyi képviselővel.

A törvényjavaslat főbb intézkedései ezek:
I. A székesfőváros közönsége a kormány és a közmunkatanács hozzájárulásával József Ágost főhercegtől megveszi a Margitszigetet.

Az eddigi terv szerint a vételhez a kormány két millió koronával járul hozzá, ennek ellenében azonban azt kívánja, hogy az új füvészkertet a Margitszigeten létesíthesse. A vételár többi részét a főváros adná és pedig a fővárosi alappól. Így a fenséges ur tulajdonába menne át többek között a dunaparti óriási területű telekrész is, amely a Kuria és az Országház környékén van és amelyhez a főváros annak idején a Dunapart szabályozása alkalmából jutott. Hogy mily rengeteg értéket képvisel ez a telektömb, fogalmat alkothatunk abból, hogy a kincstár öt millió korona erejéig betáblázást vezetett rá, mivel a Nagykörut szabályozása idején a fővárosi alap ennyivel maradt adósa a kincstárnak.

II. A törvényjavaslat második pontja szerint a kormány új hidat létesít a Dunán, amely a Hungária-körutat összeköti O Budával. Ehhez a hidhoz úgy a forgalmi, valamint kereskedelmi és közgazdasági szempontból is a fővárosnak elsőrendű érdeke fűződik, mert az V. és VI. kerület gyári részét összekapcsolja a III. kerülettel és minden mástól eltekintve, lehetővé teszi, hogy a gyári alkalmazottak O Budán olcsó lakáshoz jussanak. Ezt a tervet bizonyára örömmel fogadják majd a főváros közönsége és el kell ismernünk, hogy a kormány részéről igen ügyes taktika volt, amikor a Margitsziget vásárlását összefüggésbe hozta az új hid alkotásával. De nyújt sok egyéb nagy kedvezményt is a kormány a fővárosnak — ha jó viseli magát.

III. Visszatéríti a kincstár a fővárosnak azt az egymillió koronát, amelyet ez a Sárosfürdő vételére címén fizetett az államnak.

IV. A főváros pénzügyi helyzetének szánására a kormány a törvényhozás útján rendelkezésére bocsátja azt a két millió kétszáz ezer koronát, amely összeget a miniszterelnök még a költségvetési előirányzat alkalmával ígért a polgármesternek.

V. Ugyancsak a képviselőház hozzájárulásával kétmillió korona kamatmentes kölcsönt ad a kormány a fővárosnak arra a célra, hogy a budai Attila-körut környékét véglegesen szabályozza.

Több estilap azt írta, hogy a Margitszigetet József főherceg ajándékba kapta. Ezzel szemben a Magyar Távirati Iroda ma kijelenti, hogy a főherceg csak két holdat kapott a szigetből „ajándékba”, de ezért is 40.080 koronát fizetett. Ezenkívül a feltöltések 7 millió, majd 4 millió és végül 2 millió, tehát összesen 13 millió koronájába kerültek a főhercegnek. Ha ennek az összegnek kamatos kamatait számítjuk, a főherceg voltaképpen a befektetett összeg felét sem fogja a fővárostól megkapni.

Minősíthetlen eljárásnak kell nevezni azt,

hogy midőn József főherceg a maga részéről a legnagyobb előzékenységet tanúsítja a főváros iránt, amiódon a kormány a legnagyobb rigorozitással tartotta szem előtt a főváros és a kincstár érdekeit, akkor akadhattak magyar lapok, amelyek ezt a tervbe vett transzaktiót egyrésztől üzletnek, másrésztől a főherceg iránti szíveségnek akarták föltüntetni. A leghitelesebb információból nyert adatok alapján konstatálhatjuk, hogy a törvényjavaslatnak indokolása minden elfogulatlan embert arról fog meggyőzni, hogy ez a transzaktió úgy a fővárosra, mint a kincstárra nézve a legelőnyösebb.

Reszket a cár.

Ujabb forradalom Oroszországban.

Kirabolts vasuti állomás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 24.

Az oroszországi síralmas álapotokról újszólván napról-napra érkeznek a legkülönfélébb és legváltozatosabb jelentések. Egy csomó le tartóztatás, egy gyárigazgató meggyilkolása, egy forradalmi rabló banda garázdálkodása, bombarobbanás s egy tekintélyes orosz lap betiltása voltak a tegnapi nap eseményei, jelöl annak, hogy az oroszországi forradalmi elemek állandóan gondoskodnak arról, hogy félelmet keltsenek s beszéltessek magukról.

Az eseményekben gazdag napról a következő távirati tudósításaink szólnak.

Berlin, május 24. A rendőrség tegnap úgy ítt, mint Charlottenburgban nagy razziát tartott a Berlinben élő orosz diákok ellen. Letartóztatták többek között a berlini orosz diákok olvasókörének elnökét, továbbá két diákasszonyt. Ezeket a lakásukon tartóztatták le. Nyolc titkos rendőr behatolt az orosz olvasókörbe és az ott levőket igazolásra szólította föl. Akik nem tudták magukat igazolni, azokat letartóztatták. Összesen 10 embert vittek a rendőrségre.

Moszkva, május 24. Tegnapi több embert letartóztattak, mert azzal gyanúsítják őket, hogy forradalmi katonai szövetségnek a tagjai. A lakásaikon sok bombát és robbantó anyagot találtak. A foglyok megtagadnak minden fölvilágosítást. Közöttük magas állású katonatisztek is vannak.

Lodz, máj. 24. *Rosenthal* Dávid mérnök gyárigazgatót tegnap az utcán meggyilkolták. *Rosenthal* délután gyalog akart a gyárba menni. Az uton több ismeretlen ember körülvette és törrel agyonszurta. A járókelők közül többen észrevették a gyilkosságot, de senkisémet sietett segítségére.

Pétervár, május 24. Az orosz vasutaknak a Szentpétervár közelében fekvő *Obuchovno* állomását ma éjjel mintegy husz rabló megrohanta, akik egy csendőrt és egy vasuti őrt megölték és a pénztárost megsebesítették, azonban mindössze csak 25 rubelt rabolhattak. Pétervárról egy lokomotivon rendőrök jöttek a helyszínére, s a vonatról az állomásra löttek, mire a rablók a közelfekvő erdők felé menekültek.

Pétervár, május 24. Az igazi oroszok egyesületében tegnap éjjel felrobbant egy bomba, a melyet valószínűleg egyik vendég helyezett el egy félreeső helyen. Különösebb baj nem történt. Később ugyanazon a helyen még egy másik bombát is találtak.

Pétervár, május 24. A főkapitány ma betiltotta a „Rusz” című lapot.

Pétervár, május 24. A birodalmi tanács táviratot intézett a cárhoz a kormány 20-iki

nyilatkozata alapján, melyben a cár ellen tervezett merényletről értesítette a házat. A cár a birodalmi tanács táviratára a következőleg válaszolt: Szívből köszönöm a birodalmi tanács érzelmeinek kifejezését. Meg vagyok győződve, hogy minden törekvésemben és munkámban hűséges és szilárd támogatóm. Ami pedig az én életemet illeti, nem drága az nekem, ha Oroszország dicsőségben, békében és sikerben boldogan él.

SPORT.

+ Aradi sportegyesületek football-mérkőzése. Az aradi „Meteor” kerékpár-klub football-csapata folyó hó 28 án tartja első nyilvános mérkőzését az Aradi posta- és távirat-tisztviselők sportegyesületének football-csapatával. Sportkörökben nagy érdeklődéssel néznek ezen mérkőzésre, minthogy két fiatal kezdő csapat mutatja be szorgalmas tréning által szerzett tudását. A mérkőzést az aradi Atlétikai Klub Török Gábor utcai sporttelepén tartják meg. *Biró Preisinger Béla* lesz.

+ A tiszai regatta-szövetség május 30 án, urnapján tartja évi rendes közgyűlését Szegeden. A közgyűlésre az aradi, szolnoki, szegedi, becskeréki, temesvári és más evezős egyesületek is hivatalosak. A szövetség ez alkalommal tölti be a *Vásárhelyi Béla* halálával megüresedett szövetségi elnöki széket.

Postahivatal a Fehér Keresztben

Érdekes vállalkozás.

Kérvény a postaigazgatósághoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

Érdekes tervvel foglalkozik *Braun* Gusztáv, a Fehér Kereszt szálloda bérleje. Amire Magyarországon még alig van példa, külföldön azonban lépten-nyomon előfordul: postahivatalt szándékozik felállítani, amely szállodájának nagy levél és csomagforgalmát lenne hivatva lebonyolítani. E tárgyban megírta kérvényét négy nappal ezelőtt nyújtotta be a nagyváradi posta- és távirat-igazgatósághoz és reméli, hogy azon nagy kedvezmények alapján, amelyeket a leendő postahivatalnak nyújtani fog, kérelmét teljesíteni fogják.

A Fehér Kereszt szállodának naponként átlag száz vendége van, akik részére mintegy hetven-nyolcvan levél és csomag érkezik. Miután a többnyire üzleti ügyekben utazó vendégeknek maguknak is nagy levelezésük van, érthető a szálloda tulajdonosnak az a törekvése, hogy vendégei levelezésének gyors lebonyolítására az európai nagy szállodák mintájára postahivatalt akar létesíteni. Eddig a postahivatalt úgy ahogy a szállodai portás pótolta, aki a legnagyobb lelkiismeretességgel s a segédkönyvek pontos vezetése mellett sem dolgozhatott kifogástalanul s egyéb munkája miatt néha megesett, hogy a címzett csak késve kaphatta meg a hozzáintézett levelet. Ha a nagyváradi posta- és távirat-igazgatóság az engedélyt megadja, a jövőben ugyszólván ki lesz zárva az ilyesmi s a nagy csomag és levélforgalmat kényelmesen és gyorsan fogják lebonyolítani.

Braun Gusztáv a postahivatal felállításáért első sorban ingyen helyiséget ajánlott fel a postaigazgatóságnak. Erre a célra a kérvényhez csatolt tervrajzon feltüntetett helyiséget ajánlja fel, amely, miután a főbejárat alatt a földszinten van, a nagy közönségre nézve is könnyen megközelíthető és igénybevéhető. Tekintettel arra, hogy a Fehér Kereszt szálloda Aradnak ugyszólván legforgalmasabb helyén van,

amelytől a Weitzer János utcai főposta 5 - 6 percnyi távolságra fekszik, nemcsak a szállodást, hanem a szálloda közelében lévő nagyszámú vállalatokat és kereskedőket is érdekli a dolog.

Az ingyenes helységen kívül Braun Gusztáv biztosította az igazgatóságot, hogy a szükséges forgalmat a postahivatal számára megteremti. Sőt amennyiben a postahivatalnál alkalmazandó kezelő fizetése az összes forgalom megfelelő százalékából nem tellenék ki, még arra is kötelezettséget vállal, hogy a különbözeti összeget a kincstárnak megtéríti.

Valószínű, hogy ezeket a kedvezményeket a nagyváradi posta és távirda igazgatóság mérlegelni fogja s Braun Gusztávnak a közönség kényelmére felvetett terve elé akadályt gördíteni nem fog.

Az osztrák pótválasztások.

A szabadság győzelme.

Ujabb eredmények.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 24.

Az osztrák pótválasztásokról szóló újabb tudósítások még az eddigiekénél is sokkal élénkebb színben tüntetik fel azt a győzelmet, amelyet a szociáldemokraták a polgári pártokkal szemben arattak. Hogy a szociáldemokraták győzelme magyar szempontból nem káros, sőt előnyös, azt igazolja egyik vezérüknek, Adler Viktor dr.-nak egy magyar újságíró előtt tett nyilatkozata, amelyben kijelenti, hogy a szociáldemokraták semmiféle szabadságot nem kívánnak korlátozni s így sem az alkotmánybiztosíték sem más közjogi vívmány elérése ellen az osztrák szociáldemokrata párt nem fog akadályt gördíteni. Magyarország — mondotta a szocialista vezér — meglehetősen győződve arról, hogy a szociáldemokraták győzelme teljesen fedi a szabadság győzelmének fogalmát.

Mai távirati tudósításunk a következő:

Bécs, május 24. A reichsrati választások, Galícia kivételével, az összes tartományokban be vannak fejezve. 410 választás folyt le, melyek közül Dalmáciából és Stájerországból egy-egy pótválasztás eredménye még nem érkezett be. A 408 képviselő közül 88 szociáldemokrata, 66 keresztényszocialista, 24 német szabadelvű, 25 német néppárti, 18 német agrárius, 14 szabad alldeutsch, 4 alldeutsch, 81 katolikus centropárti, 22 ifjú cseh, 5 ó cseh, 88 cseh agrárius, 11 klerikális cseh, 10 radikális cseh (különböző pártnyalatok), 9 szabadelvű szlovén, 5 román, 5 rutén, 8 horvát, 2 szerb 1 német radikális, 1 lengyel, 1 szabadszocialista és 2 cseh pártönkivüli. A megválasztottak között van Forst miniszter, akit kétszer választottak meg. Derschatta miniszter, Kramarz, Herold, Kaffan és Fiedler ifjúcsehek, Bachmann, Pergelt, Demel, Funke, Urban és Nietzsche német szabadelvűek, Biall és Steinwender német néppártiak, Wolf és Pacher szabad nagynémetek, Pernerstorfer szociáldemokrata és gróf Sternberg pártönkivüli. Kibuktak a parlamentből Baernreither, Eppinger és Schalk volt képviselők.

Bécs, május 24. A megválasztott szociáldemokraták számát illetőleg az adatok még kissé eltérnek. A hivatalos kimutatás 82 szocialistáról szól, de egyes magánjelentések 84,

sőt ennél is több szociáldemokratát jeleznek. A 33 bécsi kerület véglegesen következőleg lett betöltve: 20 keresztényszocialista, 10 szociáldemokrata, 3 német szabadelvű.

Bécs, május 24. Galiciában a főválasztás mind a 80 kerületben megtörtént, de az eredményt még távolról sem tudják, mert sok második és pótválasztáson még nem fejezték be a szavazatok visszaszámítását. Egyelőre 49 mandátum van végleg biztosítva. Dziedusitzky lengyel minisztert és Bilinski bankkormányzót megválasztották.

Végleg megválasztottak eddig a lengyelországi kerületben: 21 haladópartí lengyelt, 4 szocialistát, 1 cionistát, 15 konzervatív lengyelt és 8 ruthént.

Bécs, május 24. Csehországban a német választókerületekben 87 németet és 15 szociáldemokratát, a cseh kerületekben 15 csehet és 19 szociáldemokratát választottak. A csehországi német haladópart vezetőnek, dr. Eppingernek az elvesztését fájlatja, ki Wolf nagynémet ellen a keresztényszocialisták segítségével elbukott. Baernreither volt kereskedelmi minisztert a nagynémetek a szociáldemokraták segítségével buktatták meg. Sternberg grófot nagy többséggel újra megválasztották.

Bécs, máj. 24. A morvaországi 49 képviselő közül 10 klerikális cseh, 8 ó cseh, 4 cseh agrárius, 7 ifjú cseh, 1 pártönkivüli cseh, 10 német haladópartí, 4 német néppárti, 1 szabad alldeutsch, 1 keresztényszocialista és 8 szociáldemokrata.

Stájerország 80 kerülete közül 29-ből végleges eredmény érkezett, a mely szerint 9 katolikus centropárti, 6 szociáldemokrata, 3 német néppárti, 3 keresztényszocialista, 1 alldeutsch, 1 német radikális, 3 klerikális szlovén, 3 liberális szlovén. Pótválasztás lesz egy szlovén klerikális és egy szlovén liberális jelölt között.

Dalmácia 11 képviselője közül 8 horvát, 2 szerb, 1 kerületben pótválasztás lesz a horvát és a demokrata jeleit között.

Bukovina 14 megválasztott képviselője közül 5 ruthén, 5 román, 3 német szabadelvű és 1 szociáldemokrata.

Trieszt, Görz, Gradiska és Isztria 17 képviselője közül 4 szociáldemokrata, 8 olasz liberális, 1 olasz klerikális, 2 olasz keresztényszocialista, 2 szlovén klerikális és 5 szlovén liberális.

Bécs, máj. 24. (Pótválasztások.) Galícia 20. kerületében pótválasztás German dr. nemzeti demokrata és Kacanovski szociáldemokrata között. A 28. kerületben megválasztották Bobrzinski dr. konzervatív jelöltet, a 24. kerületben Pastor páter lengyel néppárti jelöltet.

Morvaország 10. cseh választókerületében megválasztották Vrtal Alajos dr. kompromisszum jelöltet.

Bécs, május 24. (Pótválasztási eredmény.) Morvaország 17. (Hohenstadt) kerületében megválasztották Kopp szabad alldeutschpártit. Csehország 87. (Melnik) kerületben Kotlar cseh agráriust választották meg. Galícia 17. kerületében dr. Kolischer konzervatívot választották.

Lemberg, május 24. A város négy kerületében, amelyekben ma folynak a választások, egész nap katonaság megszállotta az utcákat és bekerítve tartotta a választási helyiségeket. Katonai őrszolgálatok cirkálnak a városban, mert zavargásoktól tartanak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre f. évi június 2-án, vasárnap délután három órakor, a kör helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) tartja rendes évi közgyűlését, a melyre a körnek ösz-

szes tiszteletbeli, rendes és pártoló tagjait tisztelettel meghívjuk. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány, a felügyelő bizottság és a kör egyes osztályainak jelentése az 1906. évi működésről. 3. Indítványok. (A közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók, amelyek a közgyűlést három nappal megelőzőleg az elnökségnél bejelentettek. 4. A tisztikar, a választmány és a számvizsgáló bizottság tagjainak egy évre leendő megválasztása. Arad, 1907. május 24-én. Tedeschi Viktor, elnök, Faragó Rezső, titkár.

(*) Az aradi pincérek tisztújító közgyűlése. Az aradi pincérek segélyező és elhelyező egylete tegnap éjjel két órakor tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen az új tisztikart a következőképp választotta meg. Elnök: Horváth Lajos. Alelnök: Manuri Ignác. Pénztárnok: Jungreán Dezső. Ellenőr: Demeter János. Számvizsg. biz. elnöke: Singer Henrik, Schwarcz Ferenc és Schuller Lajos. A 12 tagú választmány tagjai lettek: Schórman István, Hultján Kálmán, Szabó Lajos, Unturánu Vince, Malvurf Gerson, Kridlender Nátán, Kacsér Albert, Huszka József, Nevelik József, Schwarcz Márton, Bátor János, Takács István. Pótagok: Vághegyi István, Zigány Ferenc, Osztalik János.

Hol a félmillió?

Tisztát felelősségre vonják.

Wekerle bajban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 24.

Már régóta huzódó ügy az, amelylyel a képviselőház zárszámadási bizottsága tegnap foglalkozott s a melyre vonatkozólag ma újabb szenzációs adatok kerültek napvilágra. Azokról a pénzekről van szó tudniillik, a melyeket Tisza István gróf miniszterelnöksége idején az államvasut pénztárából a sajtóiroda általányai számára felvett. Eddig csak kétszáz ezer koronáról volt szó, most azonban kiderült, hogy ez az összeg meghaladja a félmillió koronát.

A zárszámadási bizottság ama határozata, a melylyel Tisztát a pénz hovatfordítása iránti nyilatkozattételre szólítja fel, egy budapesti estilap tudósítása szerint Wekerle Sándort érinti legkellemetlenebbül, mivel állítólag a mai kormány is igénybe vette a pauszálék céljaira az államvasutak pénzét.

Részletes távirati tudósításunk a következő:

A képviselőház zárszámadási bizottsága a tegnapi ülésen tudvalevőleg elhatározta, hogy Wekerle Sándor miniszterelnöktől és Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztertől bekéri azokat az aktákat, amelyek az államvasutak pénztárából miniszterelnökségi célokra átutalt összegekre vonatkoznak.

A bizottság ma már a következő átiratot intézte Kossuth Ferenchez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Alulírott bizottság mai ülésén hozott határozatából kifolyólag van szerencsénk Nagyméltóságodat tisztelettel fölkérni, hogy az államvasutak hivatali és irodaszükségletének rovatóban 1903., 1904. és 1905. években a miniszterelnöki segédhivatali főigazgató kezeihez kiutalt 150,000, 200,000 és 200,000, összesen 550.000 korona tekintetében a miniszterelnökségnél felfekvő ügyekre vonatkozólag a Máv.-nál és esetleg a Nagyméltóságod vezetésében álló miniszteriumban létező összes iratokat, elszámolásokat, utalványokat stb. a bizottságnak oly időben ren-

delkezésre bocsátani méltóztassék, hogy ezek a bizottságnak május 29-ére kitűzött ülésén rendelkezésre álljanak.

A zárszámadási bizottság határozatából

Budapest, 1907. május 23.

Eber Antal, *Hentaller Lajos,*
előadó. bizottsági elnök,

Az akták átkérésének az az előzménye, hogy a zárszámadási bizottságnak egy régebbi ülésén *Farkasházy Zsigmond* kérdést intézett *Rakovszky István* számszéki elnökhöz, vajjon csak egyszer vett-e föl *Tisza István* gróf 200,000 koronát az államvasutak pénztárából. Később a bizottság hivatalos formában megismételte a kérdést, mire *Rakovszky* elmondta, hogy *Tisza István* 3 ízben és összesen 550,000 koronát vett föl minisztere nökségi átalányra a máv. bevételeiből. Amikor ennek híre ment, *Tisza* gróf fölkereste *Wekerle Sándor* miniszterelnököt és fölajánlotta neki, hogy ha kifogásolják a tételeket, ő azokat a sajátjából visszafizeti.

A B. N. értesülése szerint nemcsak az előző kormányok, hanem a mostani *Wekerle-kabinet* idejében is megtörtént az államvasutak részéről 200,000 koronának beutalása a miniszterelnökség sajtó-alapjába. A pénzt *Wekerle* el is költötte s amikor néhány hónap előtt a zárszámadási bizottság belekötött a régebben történt átutalásokba, akkor *Wekerle* és *Kossuth Ferenc* megijedtek és elhatározták, hogy a kormányzatuk alatt átutalt összeget a miniszterelnök sajtó-alapja részletekben vissza fogja utalni az államvasutak pénztárának. A visszafizetés folyik is és a jövő hó elsején megy be az utolsó részlet. Akkor azután ki fogják jelenteni, hogy a mostani kormány nem vett semmit igénybe az államvasutak pénzből.

Ludvigh Gyula lemondott.

Kossuth Lajos Tódor — máv. elnökigazgató.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 24.

A magyar közlekedésügy legfontosabb és legexponáltabb állásában, az államvasutak elnökigazgatóságában legközelebb változás áll be. *Ludvigh Gyula* államtitkár, máv. elnökigazgató most már *ragaszkodik korábban benyújtott lemondásához*, amelyet a kormány el is fogadott, úgy hogy az államtitkár szabadságidejének leteltével nem is tér többé vissza hivatalába, hanem nyugalomba vonul.

Ludvigh négy évtizeden át tartó kiváló munkásság után válik meg az államvasuti szolgálattól, amelyben 20 évet vezető állásban töltött el. Az ő nevéhez fűződik az ország eme legjelentősebb közlekedési vállalatának fölvirágzása s *Ludvigh* érdemeiből nem rontanak le semmit azok a zavarok, amelyek a máv. forgalmában az utóbbi években jelentkeztek. Az elnökigazgató ismételtén figyelmeztette a kormányokat, hogy az államvasutak hatalmas szervezete éppen úgy megköveteli a személyi és tárgyi tekintetekben való fejlesztést, mint az ország egyéb intézményei, de előterjesztéseit egészen a legutóbbi időkig figyelmen kívül hagyták és majdnem súlyos rázkódtatásnak tették ki az egész művet.

Az államtitkár távozását egészségi

okokkal magyarázzák, de kétségtelen, hogy politikai motivumok is közrejátszanak elhatározása megszilárdulásán. *Ludvigh*, aki még az 1905. évi választásokon szabadelvű programmal képviselőjelöltnek lépett föl, néhány hangadós koalíciós politikus szemében vörös posztó volt előkelő pozíciójában, amelyből tőlük telhetőleg igyekeztek kitessékelní. Így csak legutóbb is *Batthyány Tivadar* gróf egy képviselőházi bizottsági ülésen kijelentette, hogy amávnál addig nem szűnnek meg a zavarok, amíg a vezetőségben nem áll be változás. Ezzel félre nem érthető módon arra célzott, hogy *Ludvighot* el kell távolítani.

Az elnökigazgató most önként otthagynja diszes és nehéz állását s helyet csinál valamelyik őrszemjelöltnek a 20.000 koronával dotált pozícióban. Hogy ki lesz az új elnökigazgató, azt egyelőre még csak találgatják. Leginkább *Kossuth Lajos Tódor* olasz vasutigazgatónak, *Kossuth Ferenc* öcsésének nevét emlegetik, amely mint vasuti kapacitás jó hirnek örvend.

Ludvigh Gyula távozásáról az alábbi távirati tudósításban számolunk be:

A *Nap* értesülése szerint *Ludvigh Gyula* államtitkár, az államvasutak elnökigazgatója benyújtotta a kormánynak állásáról való lemondását. A lemondás egészségi okokból, orvosi tanácsra történt. *Ludvigh* jegyben jár egy felsőmagyarországi uriasszonnyal és már júniusra ki volt tűzve az esküvő, amely most az elnökigazgató gyöngékedése miatt szintén elmarad.

Utódjául *Kotányi Zsigmond* udvari tanácsos máv. igazgatót emlegetik. A képviselőházban azt is beszélték, hogy *Kossuth Lajos Tódort* hívják haza máv. elnökigazgatónak.

Fővárosi tudósítónk illetékes helyen szerzett értesülés alapján jelenti, hogy *Ludvigh Gyula* távozása befejezett tény. Az elnökigazgató már 8 év előtt *Hieronymi Károly* minisztersége alatt benyújtotta lemondását, de *Hieronyminek* és az őt követő minisztereknek kérésére megmaradt állásában. Amikor *Kossuth Ferenc* vette át a kereskedelmi tárcát, *Ludvigh Gyula* szintén kijelentette, hogy csak rövid ideig marad hivatalában, mert egészsége nincs teljesen rendben. Midőn néhány hónap előtt az államtitkári címet kapta, *Ludvigh* ismét kijelentette, hogy csak állására való tekintettel fogadja el, de elhatározására ez a kinevezés semmiféle befolyással nincs.

Néhány hétre azután benyújtotta *Ludvigh* írásbeli lemondását, amelyet ugyan még nem intéztek el, de most kezdődő 8 havi szabadságának leteltével nem foglalja el többé állását.

A visszalépő elnökigazgató életrajzi adatai a következők:

Ludvigh Gyula Szepes Bélián született 1841-ben. Atyja *Ludvigh János* volt, a kitűnő publicista és nagy hazafi, aki 1848-ban orsz. képviselő és kormánybiztos volt s a világsi fegyverletétel után *Haynau* által halálra ítéltetve, családjával együtt külföldre menekült. *Ludvigh Gyula* tanulmányait Belgiumban végezte. A magyar alkotmány helyreállítása után 1867-ben osztálymérnökke nevezetett ki a vasuti központi irodába; 1868-ban kiküldetést nyert a francia és belga vasutak tanulmányozására s visszajöve több vasuti vonal nyomjelzésénél vett részt. 1872-ben mint vasuti felügyelő ki küldetett a törökországi vasutaknak az európai

vasuti hálózattal való csatlakozása ügyének tanulmányozására. 1881-ben a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumban a műszaki tanács szervezetetvén, az ut- és középítési osztály vezetőjévé nevezetett ki. 1882-ben a vasut- és hidépítési osztály élére állították s 1883-ban az államvasutak igazgatósága összlülésébe taggá lett kinevezve. Az 1885. évi országos kiállításán a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium kiállítását ő rendezte.

1887. év elején miniszteri tanácsossá s a m. kir. államvasutak elnökigazgatójává nevezetett ki. 1898 óta élethossziglan kinevezett tagja a főrendiháznak. A hazai rendjelek közül tulajdonosa a szent István rend kiskeresztjének, a Lipót-rend lovagkeresztjének és a II. oszt. vaskorona-rendnek, azonkívül számos magas külföldi rendjének birtokosa. Az 1896. évi ezredéves országos kiállítás közlekedési csoportjának elnöke volt. Tagja a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumban felállított tarifabizottságnak. A Magyar vasuti és hajózási klub elnöke.

Husz éven át állt tehát *Ludvigh Gyula* a magyar államvasutak élén s ez idő alatt az államvasutak egy magas színvonalra emelkedtek, hogy mintaképen hivatkoznak arra. Mint mérnök nemcsak itthon, de főleg a külföldön is igen nagy tekintélynek örvend. A főrendiházban a közgazdasági és közlekedésügyi bizottság tagja.

Ludvigh Gyula utódjául mindenfelé *Kossuth Lajos Tódor* milánói vasuti igazgatót emlegetik, akinek a legtöbb esélye van a jelentős állásra.

HIREK.

— **Apponyi Albert** Bécsben. Budapestről táviratozzák, hogy *Apponyi Albert* vallás és közoktatási miniszter ma reggel Bécsbe utazott hír szerint azért, hogy személyesen adja át a királynak szentesítés végett a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényt.

— **Andrássy Gyula — Kossuth Ferenc ellen.** Budapest-ről táviratozzák: A kereskedelemügyi miniszterium new-yorki szak tudósítója a minap tudvalevőleg levelet intézett a clevelandi *Szabadság* szerkesztőségéhez és abban hivatalosan közölte, hogy a kereskedelmi miniszter távol állott a lap kitiltásától. Ma este az alkotmánypárti *M. H. — nyilván megbizásból* — kijelenti, hogy a belügyminiszter nem hajlandó kázust csinálni az ügyből, sőt egyáltalán nem is válaszol rá. Annyit azonban hangsúlyoz, hogy a lap kitiltása minisztertanácson ment keresztül. Ha tehát ebben az ügyben valaki támadható, úgy az egész miniszteriumot kell támadni.

— **Madách fia** — képviselőjelölt. *Losonc*-ról táviratozzák: A *Melnár* Albertnek közjegyzővé való kinevezésével megüresedett losonci választókerületben *Madách Aladár* sztrigovai földbirtokost, *Madách Imre* fiát léptetik föl.

— **A horvát tárgyalások kudarca.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A horvátokkal folytatott tanácskozás után egy hírlapíró megkérdezte *Kossuth Ferencet* a tanácskozás eredményéről. A kereskedelmi miniszter erre így válaszolt:

— A mai tanácskozás nem vezetett semmi eredményre. Ott tartunk, ahol az ünnep előtt tartottunk. Holnap folytatjuk a tárgyalást.

A horvát képviselők részint ma este, részint holnap reggel érkeznek Budapestre, hogy a tanácskozások eredményéhez képest állást foglaljanak. A fővárosba ér-

kezik *Nikolics* osztályfőnök bányhelyettes is, aki szintén résztvesz a tárgyalásokon.

— Adókvetés Aradon. A III. osztályu adót kivétő bizottság május 25 én, szombaton a Weitzer utcai flúiskola földszintjén, a következő foglalkozásu: adózók adóját tárgyalja: korcsmáros, linoleum kereskedő, liszt kereskedő, látszerész, mészáros, műszerész, mosó- és vasaló-intézet, mérnök, norinbergi kereskedő, nőszabó, papirkereskedő, paprika us, pezsgőborgyáros, rövidáru-kereskedő, rőfös-kereskedő, színház igazgató, szítás, sörcsarnok, sütő, szapanfőző, a 220. tételtől a 257/a. tételig bezárólag.

— A Csekonicsok nem kellene! A B. N. nak jelentik Torontálból az alábbi érdekes hírt: *Andrássy* Gyula belügyminiszter a minap maga elé citálta *Bottka* Béla torontálmezei főispánt és kijelentette neki, hogy benne van a megyei közigazgatási bizottságban *Csekonics* Sándor gróf is, *Csekonics* Endre gróf főasztalnokmester fia.

— Nem akarom, — tette hozzá *Andrássy*, — hogy továbbra is ott legyen, gondoskodjék tehát róla.

A főispán tudomásul vette a rendeletet, de tisztában volt azzal, hogy a belügyminiszter *Csekonics* Sándor fejét követeli ugyan, de az apjának akar kellemetlenkedni, *Csekonics* Endrének, aki sohasem titkolta a koalíció elleni antipatiáját. *Bottka* Béla erre meglátogatta *Csekonics* Sándort és őszintén elmondott neki mindent.

— Ez bizony selyemzsínór, — válaszolta a gróf — de nem baj. Hogy a főispán urat minden további munkától megkíméljem, öt perc múlva írásban adom át közigazgatási bizottsági tagságomról való lemondásomat.

Csekonics tényleg azonnal megírta és átadta a lemondó levelet.

— A vasutasok várhatnak. Budapest-ről táviratozzák: A képviselőház pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén *Batthyány* Tivadar gróf felszólalt abban az irányban, hogy a vasutasoknak megszavazandó fizetésemelése visseamenőleg 1907. január 1-jétől utaltassék. *Kossuth* Ferenc nem találta elfogadhatónak ezt az indítványt, mire *Batthyány* kijelentette, hogy a kormányval egyetértőleg még a télen kiadtak egy kommunikét, amely a télelre ígerte a vasutasok fizetésrendezését. Ha a kormány megtartotta volna ígéretét, akkor a vasutasok januártól, de legkésőbb áprilistól kezdve élvezhetnék fölemelt fizetésüket. Hogy ez nem így történt, a kormány tehet róla. Ezért ragaszkodik indítványához. A bizottság ezután elvetette *Batthyány* indítványát és úgy határozott, hogy a vasutasok csak a törvény életbeléptetésétől kezdve kapják meg a fizetésemelést.

— Miniszteri biztos a felsőbb leányis. olában. *Révy* Ferenc, a budapesti felsőbb leányiskola igazgatója mint miniszteri biztos a kultuszminiszter megbízásából, ma Aradra érkezett a felsőbb leányiskola megvizsgálására. A miniszteri biztos holnap az Aradon létesítendő felsőbb leányiskola ügyében tárgyalni fog *Variassy* Lajos polgármesterrel.

— Kabinetválság? Budapest-ről táviratozzák: A főváros politikai körében ma ismét híre járt, hogy *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter még a képviselőház nyári ülése előtt lemond, ha a király előzetes szankcióval nem küldi le az alkotmánybiztosítékokról szóló javaslatokat. Már megindultak a kombinációk is az új belügyminiszter személyére nézve. Sokan

Justh Gyulát szeretnék a belügyminiszteri székekben. A dolog azonban nem megy simán, mert *Andrássyval* az alkotmánybiztosítékok dolgában az egész kormánynak szolidaritásnak kell lenni. Ha a belügyminiszter a király megtagadásából levonná a konzekvenciákat, akkor ezt az egész kabinetnek is meg kell tennie. *Justh* Gyula különben nem vállalná a tárcát, ha fölajánlanák is.

— Új állami iskolák Arad megyében. A közoktatásügyi miniszter az eleki belterületi tiztanerős és a lökösháza pusztai egy tanerős jellegű elemi népiskolát 1907. évi szeptember hó 1-től állami kezelésbe veszi át és ugyanettől az időponttól kezdve Eleken két óvónős állami kiadódóvódát szervez. A községi iskola jelenlegi tanítóit állami tanítókká nevezi ki.

— *Schächter* Mózes a belügyminiszternél. Budapest-ről sürgönyzik: *Schächter* Mózes, a sokat zaklatott orosz hírlapíró *Burján* Adár és *Graz* Gusztáv társaságában ma délben megjelent a képviselőházban, ahol *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter kihallgatáson fogadta. A hírlapíró elpanaszolta a miniszternek az igazságtalanságot, amely vele megesett és kérte, hogy engedje meg pörének újraafölvételét. A képviselők is melegen ajánlották a kérelem teljesítését, mire *Andrássy* kijelentette, hogy helyt ad a kérelemnek és elrendeli a pör újraafölvételét.

— Operaelőadás — rendőri fedezet mellett. Párisból táviratozzák: Tegnap este a párisi operaházban *Tialpin* híres orosz baritonista vendégszerepelt. A színház tömve volt rendőrökkel, mert attól tartottak, hogy bombamerényeket fognak elkövetni *Vladimir* orosz nagyherceg ellen. A herceg azonban nem is jelent meg az operaházban.

— Debrecenből Budapestre kocsin. Budapest-ről jelentik: Az *Esterházy* Pál gróf négyesfogatán tegnap este a fővárosba érkezett *Kállay* Tamás országgyűlési képviselő ma a képviselőházban elmondta, hogy a fogadás összege 4000 korona, de evvel szemben *Esterházy* Pál gróf 16000 koronát fizetett volna, ha nem tudta volna az utat a kiszabott időben Debrecenből Budapestig megtenni. *Esterházy* nem volt elkészülve, hogy az ut olyan nehézzé lesz, mert huszonnyolc nagyobb hegyen kellett átmenniök.

— A telhetetlen Fedák. Budapest-ről táviratozzák: A Király Színházban, közelebb előadásra kerülő *Görs* Gábor fő női szerepét *Medgyaszay* Vilmának osztották ki. A szerep azonban nagyon megtetszett *Fedák* Sárnak és követelésére *Béthy* László el is vitte *Medgyaszay*tól és *Fedáknak* adta. A darabban *Otvös* Gitta egy facipő táncot lejt, amely egy próba alkalmával szintén nagyon megtetszett *Fedáknak*. Természetesen ezt is a maga számára követelte és meg is kapta. *Otvös* Gitta annak hallatára, hogy elvették szerepének slágerjét, sirógörcsöt kapott és most betegesen fekszik. *Zerkovitz* zeneszerző egyenesen *Otvösnek* komponálta a tánc zenéjét, de minthogy egyben egy zenekiadó cégnek is eladta, nem tilthatja el a telhetetlen *Zsazsát* a másnak szánt kupló előadásától.

— Egy főgimnázium érettségi botránja. Kaposvár-ról jelentik: A kaposvári áll. főgimnázium legújabb botránja nem ért véget azzal, hogy a fölfüggesztett érettségiző növendékek ma a szóbeli érettségizés után a latin nyelvű érettségizést is megkapták és napokon át zaklatott növendékek ma oly nehéz latin tételt kaptak, hogy a növendékek háromnegyed része 4-5 pontot ért el, többet képtelen volt leírni. Az agyonhajszolt érettségizők most attól tartanak,

hogy legnagyobb részük el fog bukni. Ha ez így lenne, úgy a növendékek szolidaritást vállalnak arra, hogy a szóbeli érettségire egyetlenegy sem jelentkezik közülök. Az érettségizők egyébként szolidaritást vállalnak más irányban is. A mai új latin írásbeli érettségibe csak azzal a föltétellel egyeztek bele, ha *Berényi* Jenő velük együtt tehet ma újabb latin írásbelit. Ez meg is történt. *Berényi* volt az első, aki ma gyakorlatát bevégezte, de most még mindig bizonytalan, hogy vajjon a főigazgató elfogadja-e az ő gyakorlatát is. Ha ezt el nem fogadják, úgy ebben az esetben is az összes növendékek visszalépnek a szóbeli érettségizőtől. A botrány tehát amint látszik, még nem végződött be, inkább egy újabb fejezetéhez közeledik.

— A patriárka terrorizál. *Karlóca*-ról táviratozzák: Ma nyílt meg *Karlócán* a magyarországi szerbek szinódusa. *Brankovics* György patriárka a szinódus mostani ülésezése alatt a görög-keleti püspökökkel oly határozatot akar hozatni, hogy ha az ő „visszavonulása” esetén a kormány segédpüspököt akar kineveztetni, egyik pap se fogadja el az állását. A patriárka ily módon akarja dokumentálni, hogy ő nélkülözhetetlen.

— Sepsiszentgyörgyi diákok Aradon. A sepsiszentgyörgyi főgimnázium mintegy száz növendéke ma Aradra érkezett. Miután megkoszorúzták a tizenhárom vértanu szobrát, megtekintették az „Ereklye Múzeum”-ot és az „Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat” képkiallítását. Délután a tanulók egyrésze a Temesváron megtartandó kerületi tornaversenyre, a másik része pedig Mezőhegyesre, a cukorgyár megtekintésére indul.

— Aradi műépítész sikere. *Fenyves* Károly, az ifjabb aradi műépítész generáció egyik fiatal, tehetséges tagja, a pancsovai izraelita templom tervére hirdetett pályázaton, tizenhárom pályázó közül megnyerte a 800 koronás első díjat. *Fenyvesnek* ez az ötödik munkája, a melylyel díjat nyert. Mint értesülünk, valószínűleg *Fenyves* Károlyt fogják megbízni a templom kiviteli munkálataival is.

— Kerékpáros tartalékosok. Az aradi katonai osztály felhívja az ez évben fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékosokat, hogy azok, akik kerékpárral óhajtanak bevonulni, jelentkezzenek a katonai osztállynál, ahol a szükséges felvilágosításokat megkapják. A jelentkezőket az ősi hadgyakorlatok alkalmával mint kerékpáros küldöncöket hirszolgálatra alkalmazkazzák és kerékpárkörös címén 30—40 korona jutalékot kapnak.

— Kinevezés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Rottár* Sándor volt aradi törvényszéki jegyzőt, jelenleg a nagyváradi kőelőadónál alkalmazott bírósági jegyzőt a nagyváradi törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— A női divatáru-kereskedők nyári vasárnapjai. Az aradi női divatárukereskedők, mint az előző években, az idén is közös megállapodásra jutottak, hogy üzleteiket május hó 19-től augusztus 20-áig vasárnapon egész napon át zárva tartják, s ez időközben az üzleteket a *Gergely-naptár* szerinti ünnepnapok délutánjain is zárva tartják. Az egyezményt az összes szakmabeli kereskedők aláírták, névszerint: *Deutsch* Testvérek, *Scherhag* H. és fia, *ifj. Kopetkó* Károly, *Kell* Manó, *Neuler* Lajos, *Singer* Sándor, *Masztig* P. és társa, *Bukor* Ferenc, *Wadowszky* Gusztáv, *Pick* Ernő, *Szemes* Samu (*Rosenblüh* H. és társa), *Hoffmann* Antal, *Lengyel* Testvérek, *Ausztorweil* Zsigmond, *Hoffmann* Sándor, *Glück* Dézso, *Klein* Sándor, *Lantos* József. Óhajtott volna, hogy a női divatárukereskedők dícséretes példáját az egyéb szakmák kereskedői is követnék. Annál könnyebb lenne ez, mert a

szóban forgó vasárnapokon ugyanis szünetel a forgalom s e napon a vidékiek se keresik fel Aradot.

Menetrendváltás az Acsev. vonalain.
Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága tudatja, hogy összes gyorsmótorvonatai e hó 26-ától kezdve, fel- vagy leszálló utas jelentkezése esetén *Kis-Zombor, Pankota, Apatelekek és Bokszeg* állomásokon is meg fognak állni. Kis-Zomboron az 1. sz. gyorsvonat reggel 8 óra 46 perckor, a 2. sz. gyorsvonat d. u. 1 óra 84 perckor, a 3. sz. gyorsvonat d. u. 2 óra 28 perckor, a 4. sz. gyorsvonat este 6 óra 50 perckor áll meg feltételeken. A 102. sz. gyorsmótor vonat Pankotán reggel 7 óra 26 perckor, Apateleken 7 óra 49 perckor, Bokszezen 8 óra 17 perckor. A 101. sz. gyorsmótor vonat Bokszezen este 6 óra 51 perckor, Apateleken 6 óra 59 perckor és Pankotán 7 óra 25 perckor áll meg feltételeken.

Talált takarékpénztári könyv. A Matzky-féle cukrászdában ma egy gazdátlan takarékpénztári könyvet találtak. A könyvet az Aradi Első Takarékpénztár állította ki Kopeczek János névre.

Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, a kik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

A tüdővész gyógyszerül a búkkfakátrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnévnek örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használatnak, melyek között legjobb a „Sirolin Roche” miután ez hatásos, inger nélküli és mindenek előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszerertárban.

Hogy a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csak egész szemekben gondosan eredeti csomagokban osomagolva kerül eladásra, emeli annak általánosan ismert nagy előnyeit, biztosítja a vevőt az áru tisztaságáról és lehetetlenné teszi idegen anyaggal való hamisítását, vagy hogy portól, más illatoktól stb. rongáltassék. Háziasszonyainknak büszkesége mindig a valót és a legjobbat vásárolhatni. Ha tehát ügyelnek a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé eredeti csomagjain levő Kathreiner névre és a védjegyre Kneipp-páter arcképével, úgy nemcsak az áru tisztaságát, hanem egyúttal annak teljes jóízét és a kedvelt kávé-zamatot is biztosítják maguknak, mely a valódi Kathreiner kitüntetés, ma már az egész világon elismert előállítás módja révén.

Praeservatív ideália legjobb minőségben

Vojtek és Weisznál. 201

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: A „The Olympia” mozgófénykép színház előadása.
Vasárnap: A „The Olympia” mozgófénykép színház előadása.

* The Olympia. Ez a mozgószínház vállalat bizonyos mértékű nagyvárosi mániában szenved. Sajtó irodát tart, amely kommunikációval árasztja el a lapokat, fejedelmi udvaroktól sürgönyi meghívásokat mutogat és Aradról egyenesen Rómába készül, hogy Ő szentsége külön meghívására a Vatikánban előadásokat tartson. Hát csak minél előbb menjenek akár Kochinknába, csak Aradon szüntessék be az előadásokat, mert abszurdum a színházban selejtes városi mutatványokkal megtéveszteni a publikumot. A képek gyatrák, akárhány izléstelen van köztük, amelyeket a fővárosban a 20 krajáros publikum kifütyül. Ez nem színház, hanem humbug, amit nem érdemes támogatni. A kommunikációból pedig elég volt, mert a kommunikáció is csak akkor szép, ha legalább is közel jár az igazsághoz.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 24.

Az eső nem volt elegendő, kívánatos lenne, ha ismét kapnánk csapadékot, kiadósat, hogy a vetések ott, ahol az eső még segíthet rajtuk, megjavuljanak.

A gabonaüzlet alapirányzata szilárd. A kedvezőtlen terméskilátások hatása alatt áll.

A mai piacon eladásra került:

1200 mm. buza 9.20—40.

600 mm. tengeri 5.20—35.

Névtelen jegyzés:

Zab 7.20.

Rozs 6.70.

Arpa 6.30.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 24.

Amerika 2¼ olcsóbb. Elkelt néhány ezer métermázs 5 fillérrel magasabb áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza októberre	10.48—10.49	10.56—10.57
Zab októberre	7.05—7.06	7.06—7.07
Rozs októberre	8.73 8.74	8.77—8.78
Uj tengeri	6.10 6.11	6.16—6.17

IDEGENEK ARADON.

— Május 24 —

Fehér Kereszt szálloda. Varrontrap J. igazgató Königsberg. — Luicht N. vasútigazgató Königsberg. — Schletner Vilmos igazgató Baubeln — Magyar Alfréd és neje Nagyvárad. — Valtér József gyáros Bécs — Janda Ottó gyáros Grác. — Ripper János gyáros Grác. — Petóvi Vilmos kereskedő Temesvár. — Morine József vállalkozó Lemberg. — Kohner Sándor műépítész Lemberg. — Jassinger Károly mérnök Budapest. — Zenger Adolf kereskedő Ujvidék. — Stern Sándor kereskedő Ujvidék. — Bardach József kereskedő Fiume. — Vodák Miksa vállalkozó Nagyvárad. — Gál Gábor tisztviselő Budapest. — Bárdos Sándor és neje Orósháza. — Fenyves Imréné és leánya Déva. — Nagy Imre építész Debrecen. — Vinter Adolf utazó Budapest. — Bartók Odön utazó Budapest. — Adler Sándor utazó Budapest. — Blöcz Dezső utazó Budapest. — Ring Béla utazó Budapest. — Schönberger Arthur utazó Budapest. — Reichman Károly utazó Budapest. — Klein Vilmos utazó Budapest. — Klein Sándor utazó Budapest. — Friedman Sándor utazó Budapest. — Beck Márton utazó Budapest. — Spitzer Jenő utazó Budapest. — Engelsman Adolf utazó Budapest. — Lusztig Samu utazó Budapest. — Laufer Lipót utazó Budapest. — Beck Márk utazó Bécs. — Stern Mór utazó Bécs. — Schautter Henrik utazó Bécs. — Bienenstock Manó utazó Bécs. — Jung Miksa utazó Bécs. — Licht Lajos utazó Bécs. — Hirschfeld Bertalan utazó Bécs. — Tusché V. utazó Berlin. — Zádor Béla utazó Nagyvárad. — Adler Henrik utazó Debrecen.

Központi szálloda. Zsákó József főmérnök Budapest. — Vadass Rezső kereskedő Budapest. — Pick Rezső kereskedő Zombolya. — Boxer Mihály ékszerész Bécs. — Phülp Gyula birtokos Nagypécel. — Korner Ede biztosítási ellenőr Temesvár. — Majnaky Mladen kereskedő Bécs. — Füzessy Kálmán gépész és neje Merán. — Varga Mór uradalmi tisztviselő Seprős. — Kohn Jenő mérnök Budapest. — Schwiegl Gyula igazgató Borosjenő. — Mari István gazdálkodó Kunágota. — Breitner József utazó Budapest. — Stern Marcell kereskedő Bécs. — Révy Ferenc miniszteri biztos Budapest. — Bistrai Belku Sándor igazgató Vinga. — Vojnovics J. őrnagy Nagyvárad. — Róna Arpád igazgató Budapest. — Löbl Istvánné birtokos Dobra. — Prihradny Kálmán mérnök és neje Nagybánya.

Nyári színház.

Szombaton, 1907. évi május hó 25-én:

„THE OLYMPIA”
mozgófénykép színház előadása.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTER.*

A Mikádó-kerthelyiségben

ma, szombat este 8 órától 11 óráig

nagy

VONÓS hangversenyt

rendes

a cs. kir. 33. gyal.-ezred zenekara

Belépti-díj 30 fillér.

Szünet alatt

mozgófényképek

teljesen új műsorral.

Jó étel és italokról, úgy mint kávé-

házi italokról gondoskodva van.

Kitűnő tisztelettel:

1458

Szűsz Mór.

Fischer Armin

szobafestő és mázó

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázó-
munkát,

azonkívül gipsz utánzatot és
szobakárpitozást a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben
vidéken is. 887

Somatose

(huskivonat)

a legkitűnőbb

emésztő- és erősítő-szer

mindenkinél, ki emésztési zavarokban
sz szenved, gyenge gyermekeknek, gyomor-
betegeknek, vérszegényeknek, sápkorosok-
nak, idegbetegeknek, stb.

Minden gyógyszertárban és drogueriában
kapható

Elismert legjobb szabásu

ingblusok, vászonruhák és aljak

RADÓ GYULA cégnél.

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedése

Aradon, Weitzer János-utca.

Arad városi és Arad-Temesmegyei telefon 517.

Egy nyolcadárért

olvasható minden új és szenzációs könyv rögtön a megjelenés után. Ezen új könyvet, ha már öten olvastak

félárért bárkinek eladjuk.

Semmiféle betét biztosíték vagy kötelezettség nem kívántatik.

Jelenlegi legújabb magyar könyvek:

	Bolti ár helyett $\frac{1}{8}$ ár	
Pekár Gyula: Vitézi Románcok	4.—	—50
Molnár Ferenc: Az ördög	2.50	—32
Böhme M.: Egy tévedt nő naplója	4.—	—50
Spaits Sándor: Mandzsurián átközelésekkel. — Az orosz-japán háború története	8.—	1.—
Herczeg Ferenc: Déryné	2.50	—32
Jászay: Új Magyarország felé	2.50	—32
Flaubert: Borrorie	4.—	—50
Huszadik század. Társadalomtudományi és szociálpolitikai szemle V. szám. máj. hó	1.60	—20
Benedek E.: Nyári felhők	2.50	—32
Fogazzaro A.: A szent	2.—	—25
Galytzin: A rubel, 2 kötet	2.—	—25
Gubányi K.: Öt év Mandzsuriánban	8.—	1.—
Heltai J.: Nyári rege	2.50	—32
Malonyai D.: A Csák nemzetség	2.80	—35
Rudnai: Felső-bükki kuria	3.50	—44
Nogrady L.: Elbeszélések	3.—	—38
Lengyel L.; Egy leány története	2.50	—32
Verő: A nép	2.50	—32
Upton Sinclair: Posvány amerikai irányregény	4.50	—63
Mikszáth K.: Jókai és kora	8.—	1.—

Legközelebb megjelennek, de már előjegyezzük:

Ambrus Zoltán: A Berzsenyi lányok tizenkét völegénye	4.—	—50
Ambrus Zoltán: Solus eris	4.—	—50
" " Törpék és óriások	4.—	—50
" " Őszi napsugár. —		
A gyanu	4.—	—50

Kitünő tisztelettel

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésében

Arad, Weitzer János-utca.

Arad városi és Arad-Temesmegyei telefon 517.

Borbélyüzlet megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az **Andrássy-téren** (Neuman-palota, „Hungária“-kávéház mellett)

borbély- és fodrászüzletet

nyitottam.

Üzletemet a legtisztábban és legnagyobb gonddal, a legújabb angol divat szerint és a legkényesebb igényeknek megfelelőleg újonnan berendeztem. — Fodrász- és borbélyüzletemet a nagyérdemű közönségnek jóakaró támogatásába ajánlhatom annyival is inkább, mivel hogy még segéd koromban 7 évig mint segéd, Arad előkelő uri közönségének teljes meglegedésére működtem.

A n. é. közönségnek nagyrabecsült támogatását ismételtlen kéri

1456

Zsikics Vladimir, fodrász.

Az 1902. évi versenyző ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi mákói ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L. és FIA

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos üzemre berend.)

TEMESVÁROTT.

Szállít kitűnő, legújabb rendszer szerint készített

pneumatikus orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvetetnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltetnek.

Bővebbi felvilágosítással és költséggvetéssel szívesen szolgálunk.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millenniumi éremmel kitüntetve.

Mc Cormick amerikai aratógép-gyár

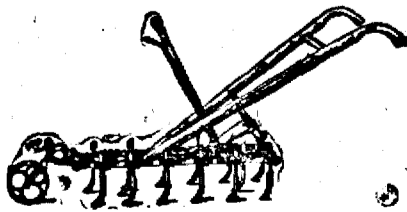
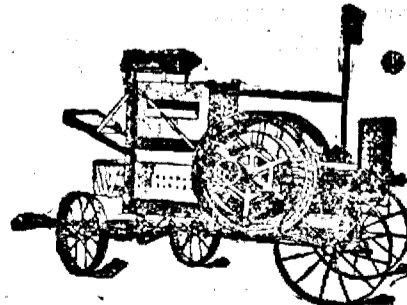
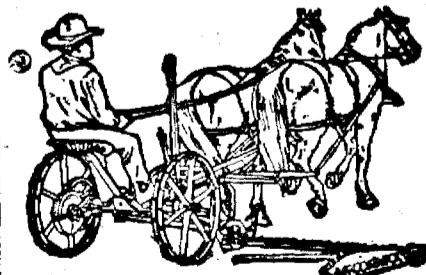
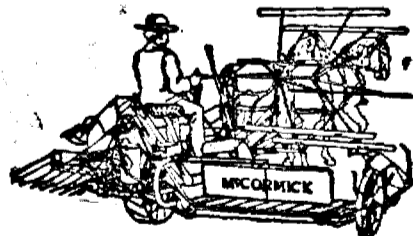
igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

Knecht E. John igazgató.

Mc Cormick kévekövő-aratógépei és marokrakó-aratógépei a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyártva.

Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányokról szóló képes katalógusokat kérésre bérmentve küldünk.

Kizárólagos képviselő és raktár: Kovács Soma és Jársa Arad. 2934

276—1907. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi épületekben 1907.—1908. évadra szükséges 2600 köbméter tüzifa beszerzése iránt folyó évi június hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Az ajánlatban kitüntetendő, hogy a szállítandó fa honnan származik és melyik évbéli vágásu.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételére vonatkozó pénztári letétjegy mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1907. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

Villanyvilágítási, telefon, csengettyű, és villámhárító

berendezéseket és javításokat, lámpák és csillárak átalakítását gáz- és villanyra szakosítottan és a legolcsóbban végzem. — Villámhárítókat, elektro-motorokat és lusztereket mintakönyv, vagy rajz szerint szállítok. Legjobb minőségű villanykörték, Auerek és villámpaszemeket raktáron tartok.

Diamant Ferenc.

Kazinczy-u. 1.
(A polgári iskolával szemben.)

277—1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Kossuth-utcai honvédgyaloglóság lakatya konyhájának áthelyezése iránt folyó évi június hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: A konyha áthelyezési munkálatokra 1085 korona 89 fillér.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételére vonatkozó pénztári letétjegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1907. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos világítási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

Költözködéseknél vagy lakasváltoztatásoknál

villanyvilágítási

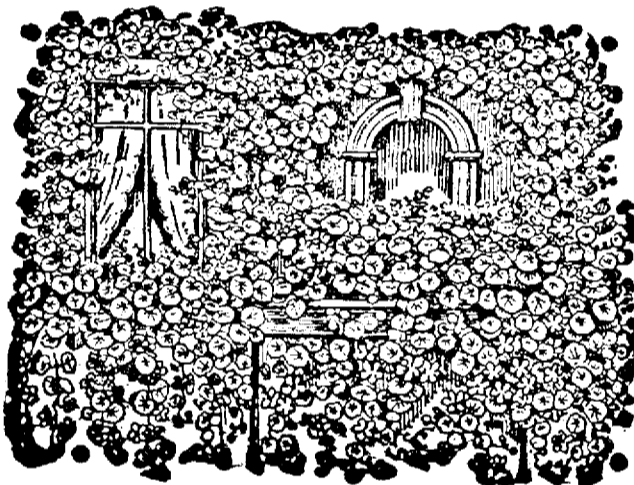
vagy 486

villanyos csengő

bevezetéseket vagy átalakításokat jutányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József

villanyszerelő Arad, Salacz-utca 2.

Japáni virágdiszítés**Villámkeverék.**

Ha óhajtja gyorsan ablakát, balkonyát, kertházát, üres falait stb. kellemes zöld virágokkal díszíteni, akkor ültesse el a Schäfer-József-féle Japán virágdiszítés

'Villámkeverék'

magva t.
Minden küldeményhez utasítás van mellékelve és a magvak 4 nap alatt már nőnek, aminek folytán rövid idő alatt a csupasz fialak eltűnnek és gyönyörű színpompás kép lesz látható. E magok a szobában cserepeken is kikelnek. 1483
Egy csomagot 1 forint 10 krajcárért, öt csomag 4 forint 50 krajcárért, tíz csomagot 8 forint 50 krajcárért a pénz előleges beküldése esetén. Utánvételt a portó 12 és fél krajcárral több.

Schäfer József Prág, Tischlergasse 33.

külföldi magvak és növények importeurja.
Főüzlet Dresden.

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges víz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálok.

Felvételek a helyszínen.

Hopp Károly

műszaki irodája vízellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1264 fogorvos.

Kerestetik

egy mindenest

cseléd

azonnali belépésre.

Ajánlkozók Buczko-utca 10 sz. a-att jelentkezzenek d. e. 9—11 óra között.

Felvilágosítás!

Téves fölfogások megelőzésére, tisztelettel értesítem, hogy helybeli gyáramban nemcsak az ismert „Altwater“ különlegességet, hanem az összes finom krém-liköröket, olcsóbb liköröket és belföldi rumkülönlegességeket is készítem. Továbbá nagy raktárt tartok eredeti jamaika rumból, francia cognacból, belföldi cognac, szilvium, borovicska- és törkölyből. Különösen felhívom b. figyelmét ezüst üstben főtt természetes málnaszörp gyártmányomra. Nagyrebcsült üzletbarátaimat tisztelettel meghívom gyári telepem szíves megtekintésére. 3920

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udv. szállító.

Budapest—Kőbánya, Felsővaspálya-utca 33!

Telef n 82—45.

15042 1907.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezenel közhírré tesszük, hogy a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród iskolákban az 1907—1908. tanév kezdetén magyar honos ifjak részére fentartott több egészen ingyenes állami alapítványi, magán alapítványi és tandíjmentes hely fog betölteni.

A részletes pályázati feltételek a városi katonai ügyosztályban betekintheők s a hadapród iskolák bővebb ismertetésére szolgáló „Tájékoztató“ a honvédelmi miniszterium segédhivatali főigazgatójától díjmentesen kapható.

Arad sz. kir. város 1907. május hó 18 án.

A városi tanács.

**Földes Kelemen
orvosi laboratoriuma**

Aradon, Deák Ferenc-utca.

Végez:

hugy, köpet, bélsár, gyomortartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és huygóképződmények, nemi szervek váladékai, torok lepedék, ondó, anyatej és kor-szövet-tani vizsgálatokat mér-sékelt díjazásért. 238

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Miért

BENKŐ

sorsjegye

BANKÓ?

Mert

az alant jelzett nyereményeket t. vevőinknek kifizettük. Eredménykimutatásunk tehát elérhetetlen!

Számok	Nyeremények	Számok	Nyeremények	Számok	Nyeremények	Számok	Nyeremények
8944	602000	120921	40000	105024	15000	62439	10000
79971	200000	8915	30000	50259	15000	74502	10000
78917	80000	52484	30000	21915	15000	81891	10000
55676	70000	52498	30000	62495	15000	81892	10000
8952	60000	66582	30000	40380	15000	94359	10000
4553	60000	33665	25000	10146	10000	94365	10000
49810	60000	56132	25000	33637	10000	96299	10000
48613	50000	84514	25000	33692	10000	100260	10000
79902	50000	15095	25000	48339	10000	105070	10000
4438	40000	81851	20000	55255	10000	108165	10000
48602	40000					114081	10000

és számos nyeremény á 5000, 3000, 2000, 1000 és 500 korona.

Azért

el ne mulassza osztálysorsjegyeit nálunk megrendelni, mert

BENKŐ sorsjegye BANKÓ!

Az I. osztály huzása már május hó 25-én.

A sorsjegyek árai:

Egy nyolczad.	Egy negyed.	Egy fél.	Egy egész.
1.50 K.	3.- K.	6.- K.	12.- K.

Legcélszerűbb a megrendelés postautalványon!

BENKŐ-BANK

Budapest, VI., Andrásy-ut 60.

APRÓ HIRDETESEK.

AKinek

Ismertetés híján
 házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, véczellőre, kertészre.
 kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgárra, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,
 üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy

Aki

bérbéadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,
 halászatot, telket, kocsit, lovat.

Aki

mind Ezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi:

Aki

valamely állást betölteni kíván: lovbiztosabbban ér célt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
 kis hirdetési rovatát használja.

A főtéren

vagy közvetlen közelében keresek június 1-re világos, csinos butorzatu, tiszta hónapos utcai szobát. Sürgős ajánlatokat Garçon címre a kiadóhivatalba kérek.

Egy jó erkölcsű fiú

Kristyóry János és fia sötétjében tanoncnak felvétetik. 1458

Egy jó állapotban levő ebédlő kredenc, lehetőleg márványlappal, megvételre kerestetik. Eladó címe a kiadóhivatalba kéretik.

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

Ménosen

motoros megálló mellett 1 hold termő szőlő, 4 szobás modern lakházzal, minden felszereléssel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1392

Egy teljesen új kerékpár

olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1387

Kovaszinc községben

egy jó forgalmu szatőcsüzlet, dohánnyarudával egybekötve azonnal eladó. Ugyanott egy 412 □-öl területű 1410 drb. termőtkével beültetett szőlő szintén eladó. Értekezhetni: Tóth Lajosnál, Kovaszinc. 1440

Tanulóul

felvétetnek jó házból való erkölcsös fiúk Matzki Károly cukrászdájában. 1445

100 darab vizsgalap

a legjobb minőségű papíron 90 fillér. Postaportó 100 drbra, ha a pénz előre küldetik 30 fillér. 5 kg-rra 600 drb. megy. **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. Arad és Temesmegyei telefon 517.

Jég

kapható havi bérletben naponta házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Telefon 199. szám. 1253

Egy jó karban lévő

mat mosdó tükörrel és márványlappal eladó Flórián-utca 14.

Egy jó karban lévő 2 lóerős

gázmotor
 * jutányos áron eladó.
 Bővebbet a kiadóhivatalban.

22 év óta fennálló

jó forgalmu szatőcsüzlet, trafik és italmérési engedéllyel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1384

Angyal-utca 27. szám alatti házban

egy szatőcs-üzlet kiadó.

Bővebbet Angyal-utca 25a. sz.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Eladó

1417

1 gyönyörű Bernáthegyi telivér faj him kutya

s egy teljesen új állapotban levő Juckker kocsit jutányos áron.

Ritka szép

sárga faj tiszta Orpington tojás

bármilyen mennyiségben helyszüke miatt eladó. Darabja 40 fillérért kapható. Czocher Jenő, Muszka.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomor-bajok, testi bántalmak, gyomorgörös és gyomorhev, rögzött aszékrekedés, maj bántalmak, vértelenség, aranyer és a legkülönbözőbb máj betegségek ellen a jeles háziszer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenyítettek.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Mollnak védjegyét és aláírását tünteti fel.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Moll's feliratu onozattal elzárva van. A Moll-féle Sós-Borszesz bevezetésen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, csúz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű. — Egy onozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

esak akkor valódi ha

mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A MOLL'S Fabrikanten und Saliz

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyermek és felnőttek okszerű bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 180 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főszékföldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

3971

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDEN KELEMEN és HAJÓS ARPAD gyógyszerártaiban.

Klimatikus gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

Nyári üdülő. Idény: Május-október

Stájerország.

Kiváló klimatikus viszonyok, tél alpesi táj.

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos bajai (Aszma, Emphysem) az emésztési szervek, sziv-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb. 3978

Gyógyeszközök: Inhalációs terapia, pneumatikus kamarák, hidegvízgyógyintézet, szénsavas fürdők, Fungógyógyimód stb. stb.
 Gyógyforrások: Konstantin-, Emma-forrás, Szt. János kut, Remete-forrás

Kimerítő képes prospektussal szolgál. lakás és kocsimegrendeléseket e.fogad a fürdőigazgatóság.

Kirakataink szives megtekintését kerjük.

Kirakataink szives megtekintését kerjük.	Női fürdő-öltönyök fürdő-kalapok és uszónadrágok.	Nyári idényre! Nyári takarók 120 frttól flanel, trico és pique-ből.	Keztyük cérna és selyemből. — Nagy raktár legfinomabb bőrkezttyükből, 3 gombos és hosszú-szárúak.	Kirakataink szives megtekintését kerjük.
	Angol zephir angol vászon, mosó delain és gyapju delainok, pompás mintázatban.	Különleges finom nyári kelmek gyönyörű poplinok, gázszerű sima és csíkos.	Harisnyák férfi, női és gyermekeknek. Óriási választék. — Olcsó árak.	
	Alkalmi vétel erős lenvászon, alsó lepedők, a hadsereg részére szállított minőség darabja 1 frt 60 kr. varrás nélkül.	Rosenblüh H. és Társa Arad.	Napernyők már most leszállított áron. 386	

Kirakataink szives megtekintését kerjük.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája. Nyomatott Kurzweil János és Társa budapesti festékgyáranak festékével.